Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67–74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 728 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ HAI 2 và THỨ BA 3 AOUT 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$60	2$00	1$00
Ngoại-quốc	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	14.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả cho bản trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur. 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Mừng các ông tân-khoa trường Cao-đẳng

Từ khi ở xứ ta, lập nên có một nền học: Cao-đẳng, gồm các ban học y-dược, pháp-chính, sư-phạm, nông-lâm, công-chính; người Pháp có ý đem những văn-minh học-thuật mà truyền-thụ cho bọn thiếu-niên thông-tuấn nước ta. Mỗi năm có một kỳ thi tốt-nghiệp, trúng tuyển cũng được một số khác người, tức là trường học cao-đẳng mỗi năm mỗi có cống-hiến được một số thông-tài hữu dụng cho xã-hội ta, mà cái bạt nhân giáo-dục của nhà-nước Bảo-hộ ta cũng giống ở trong xứ ta đã mỗi năm mỗi có một mùa thu quả vậy.

Một nước như nước Nam ta ngày nay người còn hiếm của còn kiệm, phàm trăm nghìn sự-nghiệp trong xã-hội có thể làm cho được ích nọi lợi giống, chỉ vì một nỗi nhân-tài thiếu-hẳn mà đến nỗi phải khoanh tay bỏ gối, đành ngồi chịu lợi không hưng được, hại không trừ được, phú-nguyên không khai-tịch được, chính giáo không tu-minh được, mà u-u mình-minh mãi ở trong vòng nước yếu dân ngu. Nay những bậc thiếu-niên thông-tuấn của ta chịu được cái ơn giáo-dục « cao-đẳng » của nhà-nước Bảo-hộ ban cho; cái ơn ấy là cái đặc-ơn từ lúc có nhà-nước Bảo hộ đến giờ quốc-dân mình vẫn mong mỏi khát-khao, mà vẫn phải ép mình ở trong cái khuyên-sáo sơ-học, trung-học chi gian, chỉ đủ cái tư-cách hạ-lại ở các tòa các sở; bây giờ đã có được ít người bước lên cái bậc học-vấn cao cao như thế, tinh-thụ được những cái văn minh học-thuật là những cái lợi-khí vô địch để làm nên dân thịnh nước giàu; thì cái cảm tình của quốc-dân ta đối với cái bọn người ấy ai là chẳng cỗ-võ hoan-nghênh, song mừng-rỡ các ông đầm-thắm bao nhiêu, là kỳ-vọng các ông thiết-tha bấy nhiêu vậy.

Theo cái tinh-thường thì một người học-rỏ ở trong xứ ta bây giờ đã đến tốt nghiệp ở trường cao-đẳng là tốt-nghiệp cả một đời rồi, như thế là thân-vinh gia phi, như thế là công thành danh toại; nhưng nếu lấy cái trách-nhiệm của các ông đối với cái nền học cao-đẳng của nhà-nước Bảo-hộ ban cho và cái nghĩa-vụ của các ông đối với quốc-dân mà nói, thì cái gánh vác của các ông thật còn nặng, cái đường đi của các ông thật còn dài, chưa biết ngày nào là lúc nghỉ vai, chưa biết chỗ nào là nơi ký-túc; quốc-dân ta sở dĩ mừng-rỡ các ông; kỳ-vọng gì? kỳ-vọng cho các ông đừng có phụ cái trách-nhiệm ấy mà bỏ cái nghĩa-vụ ấy vậy.

*Cái trách-nhiệm ấy là cái trách-*nhiệm gì? Cái nghĩa-vụ ấy là cái nghĩa-vụ gì? Cái trách nhiệm, cái nghĩa-vụ của những ông tốt-nghiệp ở ban y-dược là phải đem cái lòng nhân-từ cẩn-thận mà thi cái phương-thuật chữa trị của mình để làm cho vật phụ dân khang, nòi giống mình được kiện toàn, súc-sản mình được phồn thịnh. Cái trách-nhiệm cái nghĩa-vụ của những ông tốt-nghiệp ở ban pháp-chính là phải lấy cái lòng công bằng cẩn-cán mà thi cái thủ-đoạn tinh-mẫn của mình để làm cho lợi hưng tệ cách, quyền lợi của nhân dân được bảo-chương, sự nghiệp trong xã-hội được khoang-trương. Cái trách nhiệm, cái nghĩa vụ của những ông tốt-nghiệp ở ban sư-phạm là phải đem cái nhiệt-thành giáo-dục mà dạy dỗ cho đắc pháp để cho nhân-tài ngày thêm tiến-bộ, dân-trí ngày thêm khai-thông. Cái trách-nhiệm, cái nghĩa-vụ của những ông tốt-nghiệp ở ban công-chính là phải lấy cái nhiệt-tâm công-ích mà tu-tạo cho hết lòng để cho thủy-lợi hưng mà nạng lụt khỏi tới bệnh nhà nông, đường sá đủ mà giao thông được tiện cả trăm nghiệp. Cái trách-nhiệm, cái nghĩa-vụ của những công tốt nghiệp ở ban nông-học là phải thi-thố cái nông-học của mình mà truyền-bá những thuật tiến chủng cải lương, trù hoạch những cách khai hoang khẩn thổ, để phát triển cái sinh-kế cho dân. Cái trách-nhiệm, cái nghĩa-vụ của những ông tốt-nghiệp ở ban lâm-học là phải thi thố cái lâm-học của mình, mà bồi dưỡng những rừng cây cho được thật tốt, phát-hiện những lâm sản cho được thật nhiều, để mở hết cái lợi-nguyên cho nước. Đến cái ngày mà nước ta được giàu, dân ta được thịnh, thì ngày ấy cái trách-nhiệm của các ông mới thật là trọn vẹn, cái nghĩa-vụ của các ông mới thật là hoàn-toàn. Nếu chỉ mượn cái trường cao-đẳng làm cái thang phù-quí, đắt cái bằng tốt-nghiệp làm cái khoán vinh-hoa, tri-trục ở nơi nẻo lợi đường danh, đắm đuối ở chốn dặm thanh mỹ-sắc, tự nữa lại lấy cái ngôi cao chức trọng mà khi-lăng kẻ đồng-loại, hống-hách kẻ dân ngu thì còn mặt mũi nào đối với quốc-dân, với nhà-nước Bảo-hộ. Chắc các ông đều là những người chí-khí cao, tư-tưởng rộng, có công cầu học mà đã chịu được cái giáo-dục cao thâm, không có lẽ nào lại đến phụ cái bụng của quốc-dân ta kỳ-vọng vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 29 Juillet 1926

Việc nước Pháp

Tại hội-đồng bội thường

Sau khi bỏ vệ quyết nghị về bản dự-án tài-chánh, thì lòn một các sẽ sử người thế chân ông Barthou tại hội-đồng bội-thường.

Tại nguyên lão nghị viện

Hiện nguyên-lão nghị-viện bàn về bản dự án luật pháp của thủ-tướng nghị-viện đã ưng-chuẩn khoản cấm cái thể-lệ các hội-đồng thành-phố có thể đặt cái thứ thuế gián-thu, cái thứ thuế trực thu, và cái thứ thuế cửa tỉnh.

Các thuế về di-sản

M. Paganon, thứ dân nghị-viện quận Seine, có xin chánh-phủ xét lại cái ngạch thuế về di-sản. Cứ theo như bản dự-án tài-chánh, thì di sản hạng nhỏ, của họ hàng đường chính, bây giờ phải nộp số 1% sẽ tăng lên làm 2,50%; mà thuế các di-sản lớn, về người không có họ hàng gì, được giảm đi 43,39%.

Bán một cái đảo được 12 triệu

Báo *Journal* nói rằng nghe đâu ông nguyên-lão nghị-viên Gaston Menier đã bán cho một hội các nhà làm giấy cái đảo Assouti nằm ở ngoài duyên-hải nước Gia-nã đại, lấy mười hai triệu dollars.

Việc tổ thuế

Trong bản tờ trình của ban tài-chánh tại thứ dân nghị-viện có nói theo như bản dự-án của chánh-phủ, thì số thuế mới của dân phải đóng, về năm 1926 là 2.458, và về năm 1927 là 9.198 triệu.

Tại thứ dân nghị-viện

Thứ-dân nghị viện đã bàn về một khoản của ông Candace, thứ-dân nghị-viên Guadeloupe; khoản ấy vốn do chánh-phủ đề xướng lên, có định rằng trong khi bàn về sổ chi-thu, sẽ đặc-cách bãi cái lệ đề-trình các khoản mới. Đảng xã-hội không ưng việc ấy, những khoản của đảng ấy xướng nghị, bị nghị-viện bỏ 334 đối về 210 về phản kháng.

Nghị việc bỏ 359 về đối với 201 về ưng-chuẩn khoản của M. Candace.

Việc nước Anh

Các báo nói về cánh cửa ông Lloyd George, về cánh cửa M. Asquith có điều mâu-thuẫn, thì không kéo dài khi nghị-viện họp ngày tháng Octobre này, trong đảng tự-do sẽ có phân rẽ nhau.

Hội-đồng trị sự hội liên hiệp thợ mỏ, hiện mới bàn lại một nửa, quyết nghị trở lại làm việc bốn tháng, mà xin nghị viện trợ cấp cho. Nếu các đại-biểu cũng ưng thế, thì việc mỏ than chưa có cơ yên được.

Hai chiếc tàu bay nhà binh dụng nhau trong không trung. Các người hoa tiêu dùng dù đỡ để nhảy xuống, nhưng một người bị thương nặng.

Việc nước Ý

Người Pháp tên là Dayen đã chiếm khôi thế giới trong cuộc thi xe đạp trên đường cái, trong khi chạy từ Milan đến Turin. Chạy được 184 kilo-mét trong 16 giờ 15 phút. Các phân làm từng bọn, người Pháp cũng đắc thắng. 44 người dự cuộc thì ấy thuộc về 12 nước. Người Bỷ tên là Linart, và người Pháp tên là Ganay cũng lại được nhất nhì trong một cuộc thi xe đạp khác.

Ông nghị-viện Zaniboni, tướng Carlo, và sáu người nữa can việc mưu hại M. Mussolini bị đem đến tòa đại hình xét.

Thủy tai ở Cao-lý

Một bọn hơn một nghìn người nhà quê phá cầu lòa xa đường giây thép, ở gần thành Keisin jokuko và bắn bộ Cao-ly. Họ mê tín mà đổ rằng vì các cầu cắt mới ấy, nên mới sinh ra cái nạn thủy tai mới rồi.

Việc Trung-hoa

Phùng-ngọc-Tường ở Moscou trở về, đã tới Bảo-đầu sau gần Trương-gia khẩu. Phùng theo về hội quốc-dân cộng sản, làm đại biểu cho các tỉnh [illegible] đảng về tỉnh Cát-lâm. Nghe đâu Phùng có hứa tán thành việc đặt các chánh-phủ Xô-viết ở Mông-cổ và ở Tân-cương.

Ở Moscou đã định rằng, từ giờ Karakhan sẽ đứng làm trung-gian trong cuộc giao tế của nước Nga và Quảng-châu. (*Indopacifi*)

VĂN UYÊN

Đêm chơi thuyền ngẫu-cảm

MIỄU

Dưới giăng một nước con thuyền;
Nặng tình non nước nước non còn nhiều.
Khoan khoan tay lái tay chèo,
Thơ ngâm một khúc, rượu khèo trong khoang.

NAM-HẢI

Nam-hải hồ tí,
Mời vui chơi khi làm thầy lúc đăng phong.
Trên chín tầng một tấm gương lồng,
Soi kim-cổ nỗi đục trong cơn gió thoảng.
Phăng-phất Tô-công bên cuỡi sóng;
Chập-chờn Trương-tử bóng trên mây,
Hỏi chi Hằng rẽ tình hay say,
Rồng lửa sánh cá giương vây đà biết ơ ửa?
Nhìn ngắn nước kim-xà muộn khúc,
Tứ tiêu-rao bỗ lúc trần-sĩ.
Gió giăng khi cũng nực cười:
Phải thuyền tế-độ với người chăng nhẽ!
Chèo nhẹ nhẹ nước khe rác rách;
Vắng đàn không như ca khúc đoạn-xuân.
Bằng khuâng đỉnh Giáp non Trâu.

Tự cười

Cười đời đã chán lại cười mình,
Mũ áo ra tuồng cũng tếp-tành;
Văn phú nghêu ngao người tấn phục,
Lại danh ngơi ngớp ngã lân kinh,
Nhân-tình kì-tú khách trò con rối;
Thế-thái ham vui chuyện tre ranh.
Gỡ ngón phong-lưu e Công-tử xác,
Bao giờ chữa được tính ngông nghênh.

Song-châu, Lê khánh-Toàn.

Buổi chiều chơi phố Ninh-giang

Chiều giới đưa-đi biết bao tình,
Phong cảnh nhìn xem lắm thú xinh.
Mặt nước lênh-đênh làn sóng trắng,
Đầu đường phấp phới lá cây xanh.
Ngựa xe rộn rịp người nam-bắc,
Quần áo xênh-xang khách thị-thành.
Hỡi bạn tri-âm ai đó tá?
Chỉ đường cho tỏ lối về Chanh.

Vũ-mộng-Bằng

Giả lời bạn

Đã bấy lâu nay báo vắng tê',
Tưởng rằng bác bắn đã quên rồi.
Báo đưa tin đến ra còn nhớ;
Tôi mở thư xem cũng rực cười,
Mấn bác chỉ-lan càng đậm vị,
Nợ tôi danh lợi dám phai mùi,
Bình yên nhân tiện xin mừng báo,
Tôi vẫn khang cường mãi thế thôi.

Hoàng-đức-Triệu.

Trách nhân tình

Mấn ra cũng đã một vài con.
Sao nỡ quên lời bạn nước non.
Câu chuyện tâm can đem xé nhỏ
Lời thề sao nhãi để hao mòn
Vàng kia mấy chốc vàng ăn hết
Nghĩa nọ trăm năm nghĩa vẫn còn
Học thói « Bần loạn » chi thế nhỉ!
Cho hoài mà phấn với môi son.

Bạch-Ngọc.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 32 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10$85
— nhì, —	10 30
— ba, —	9 90
Thóc hạng nhất, —	5 85
Ấp ngô	4 90

Giá bạc ở Kho Bạc Hanoi ngày 30 Juillet 1926, giá bạc ở Kho Bạc Hanoi nước định là 22 f. 75.

Thị giá quốc trái
Ngày 27 Juillet 1926

3 %	hoàn đền	60$.05
3 ½ %	hoàn đền	85$.40
4 %	vĩnh viễn 1917	45$.75
4 %	» 1918	44$.40
6 %	» 1920	62$.95
5 %	hoàn đền 1920	71$.00
4 %	1925	98$.00

Ngày 30 Juillet 1926

3 %. vĩnh-viễn	47$.55
5 %. 1915-1916	82$.00

Tin thu. — Tàu « *Claude Chappe* » mang thư sang Pháp đến ngày 5 août hồi 5 giờ sáng sẽ ở Haïphong chạy Saigon, Tourane, Qui-nhơn.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyến xe lửa 8 giờ 7 ngày 4 août 1926.

Nhà-băng Nhà thành đối với dân bị lụt. — Ngày hôm qua, hồi 3 giờ chiều, hai chục nhà thân-hào trong thành phố có đến họp ở nhà bộ-quán hội Khai-trí để bàn về các phương-sách trợ-cứu dân bị lụt.

Các nhà đến dự hội-đồng, có cử ban trị-sự như sau này :

Chánh hội-đồng: M. Đào-huống-Mai; thư-ký: M. Hoàng-quang-Hưởng; hội-viên: MM. Nguyễn-tá-Vinh, Nguyễn-kim-Lão, và Nguyễn-huy-Hợi.

Sau hội đồng có quyết-nghị mấy khoản sau này :

1° Ban trị-sự sẽ ra phủ Thống-sứ hỏi xem các năm trước việc cứu dân bị lụt đã làm những thế nào, và năm nay nên làm những gì có ích cho nạn dân.

2 Ban trị-sự sẽ đến tận các nơi xem xét tình thế, và xét xem tư-nhân có thể làm những việc gì có ích cho nạn dân.

Ban trị-sự lại bỏi ý nhà nước xem có nên đặt một hội đồng thường trực để tiện việc cứu dân bị lụt hay không.

Sáng hôm nay hồi 10 giờ ban trị-sự đã ra phủ Thống-sứ, vào yết kiến quan Đồng-lý. Hội-đồng trình bày mọi lẽ, thì ngài có cám ơn hội-đồng có cái nhã ý tỉnh bày với ngài trước khi thi hành mọi việc, và ngài khuyên hội-đồng nên thong thả để nhà nước xem xét tình thế đã, rồi nên thế nào ngài sẽ cho hội-đồng biết.

Tại phòng canh-nông. — Chủ-nhật hôm qua ở phòng canh nông đã bàn 6 chân hội viên tây mới, thay vào 6 chân cũ bị tự năm 1922.

Vừa vắn 6 người đến điểm tấy ra trong ấy là : MM. Chouquet chủ đồn điền Phúc-trung (Ninh-bình), Farrer cai chủ đồn điền Văn-phú (Yên-bái), Guillaume chủ đồn điền Chợ-bờn (Thái-nguyên) Reynaud chủ đồn điền Sen-sốt (Thái-nguyên), Serbé chủ đồn điền ở Hòa-bình và Vezneuil, chủ đồn điền ở Sơn-tây.

Đường hỏa xa. — Kể từ ngày 3 août 1926 này về đường Hanoi Lao-kay, và đường Hanoi Nam-định sẽ có thêm chuyến xe hỏa đi đi lại như thường, nhưng phải đi đỗ tại Gia-lâm đến Yên-viên. Chỉ trừ các chuyến sau này, là có thay đổi.

Chuyến Hanoi Việt-trì số 47, khởi hành ở Hanoi, hồi 17 giờ 34, thì bỏi đi Hanoi đến Vinh-yên, còn để người ở Vinh-yên đến Việt-trì (khởi hành ở Vinh-yên hồi 19 giờ 23).

Chuyến xe Yên-bay Hanoi, khởi hành ở Yên-bay hồi 14 giờ 21 phút, chỉ đi đến Vinh-yên thôi, và tới Vinh-yên hồi 18 giờ 02.

Các chuyến xe khác, thì chạy suốt đường. Các chuyến xe tốc thì hồi đi.

Về đường Phú-lang-thương Hanoi, thì chuyến xe Hanoi Phú lang-thương số 21, khởi hành ở Hanoi hồi 17 giờ 49, sẽ hồi tới Hanoi đến Yên-viên, và chỉ đi từ Yên-viên đến Phú-lang-thương thôi.

Chuyến xe Sapham-Hanoi số 6, khởi hành ở Sapham hồi 10 giờ 05, chỉ đi đến Yên-viên thôi, và tới Yên-viên hồi 18 giờ 27.

Còn các chuyến xe khác đi suốt đường.

Về đường Hanoi Haïphong, thì kể từ ngày 1er août 1926, chuyến xe số 5 khởi-hành ở Hanoi hồi 13 giờ 32, sẽ chạy từ Hanoi đến Haïphong mà phải đi đỗ từ Gia-lâm đến Phú-thụy.

Chuyến xe số 6 khởi hành ở Haïphong hồi 13 giờ 40 đi đến Phú thụy là cùng, và tới Phú-thụy hồi 6 giờ 21. Về những quãng đường phải đi đỗ, các hàng muốn theo không nhận những thứ quà cái sẽ 40 k los.

Tòa án Trung-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trung-trị xử những việc sau này :

Bác giám. — M. T. v. D., là chủ sở ở Lục-lộ tỉnh Hưng-yên phải bãi bỏi nên ở nhà chánh Hanoi có đến L. tr. U. cũng là bỏi họa sĩ và trả quán ở Hà-thành) xuống thay. Lúc mới xuống thì ở tạm nhà M. Đ. để đợi thuê nhà ở riêng. Ng- bị B là vợ M. Đ. đến với L. tr. U. trước còn lấy tiền khách chủ sau đó ra tỉnh giở giăng. Hai bên cùng ngày cùng tháng một với nhau làm. Ở được độ hai tháng thì L. tr. U. dọn nhà đi ở riêng, nhưng bỏ tối nào được tin M. Đ. đi chơi thì lại bỏ đến tỏ tăng gian với Ng-thị-B., mà Ng-thị B thường thường vẫn tìm bỏ cho L. tr. U nên khi thì làm đồ ăn như là bít-tết, vào vân, khi thì mua quà bánh sai tầy tớ đe o lại biếu tinh-nhân. Một hôm vào tháng 3 tây vừa rồi, M. Đ. vì đưa đầy tớ gái mình nên lập mưu nói đi đi vì quê vài hôm để bắt gian phu gian phụ quả tang, rồi vào hồi 11 giờ đêm quay về gọi cửa thì quả bắt được gian phu mặc áo cộc đi đất ở trong buồng; gian phụ chạy ra mà gian phụ thì cởi truồng lăng tăng chưa ra được. Bấy giờ M. Đ. trí hô lên thì có lính cảnh-sát và tuần-điểm chạy đến mà hiện bắt được một cái đồng-hồ và một cái giầy lưng và một đôi giầy ở trong buồng đem trình cả ra làm tang vật. Bởi gian phu thì chối và khai là vì mất việc rèn lập mưu hại để cầu lợi được làm. Hỏi gian phụ thì cũng chối và khai rằng xưa nay không có tình gì với L. tr. U. cả, tòa hỏi chứng tá và nghe lời sự đối biện rồi, xử tuyên án phạt gian phu gian phụ mỗi người 16 quan và bắt gian phu phải bồi một cỗ giường cho M. Đ.

Ăn cắp đồ hòa của chủ. — Phạm-văn-Kết làm *chauffeur* và Vũ-văn-Dương làm *chauffeur* phụ cho M. Veyrac thông đồng với nhau ăn cắp của chủ một thùng dầu hỏa đem giấu ở chuồng tiêu nhà Vũ-văn Dương bị sở cảm khám bắt được. Tòa phạt bị cáo mỗi tên 4 tháng tù.

Vợ đã bỏ con ghẻ. — Nguyễn-văn-Hoan là lính khố xanh trước có lấy một người đàn bà tên là Bồ-thị-Quí làm vợ, nhưng hai đứa vẫn ở gia thất, sau lại bỏ nhau, đã gần được hai năm rồi không nhìn nhận nhau nữa. Một hôm được tin vợ có nhân ngãi, đem lòng ghen đến nhà vợ và xông đánh tát rồi xé cả quần áo và đập hết bát đĩa. Hỏi thì Nguyễn-văn-Hoan thú

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67–74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

nhận và khai rằng vì vợ hư nên có đánh và đập nhẹ tay. Tòa phạt Ng-văn-Hoan 16 quan án treo về tội đập phá.

Ân cấp đặc biệt. — Đào-thị-Mường liên vào nhà M. Bình Lân ở Hưng-yên ăn cắp một cái quần, một đôi giầy những đồ lặt vặt rồi đem ra cho bán cho Ng-thị-Kiên. Thị Kiên biết là của ăn cắp tham rẻ mua. Tòa phạt Đào-thị-Mường 45 ngày tù và Ng-thị-Kiên mất tháng tù nhưng cho thị Kiên được hưởng án treo.

Ô-tô đè người. — Một hôm hai cái xe ô-tô nhỏ hành khách đường Hanoi Bắc-ninh: một cái của hiệu Ô cáo đe người cầm máy là Trần-văn-Ngọ và một cái của hiệu Cự-tân-đo Ung-văn-Khải cầm máy. Cái của hiệu Ô cáo đi trước và cái kia đi sau ba cái cách nhau độ 50 thước. Đương đọc đường cái ô-tô của hiệu Oléac thấy ở đằng trước có cái xe bò và có mấy người đương chạy qua đường phải hãm máy cho đi thong thả. Lúc ấy cái xe của hiệu Cự-tân tiến lên vô ý đụng phải đằng sau cái xe hiệu Oléac làm người phát về tên là Trần-văn-Tốt đương đứng đằng sau ngã gãy chân. Tòa phạt Ung-trọng-Khôi 2 tháng tù và bắt chủ xe phải chịu trách nhiệm về tiền lộ phí.

Ngạch quan lại. — M. Ng-văn-Cử, phép nghỉ 15 ngày.

M. P. an-huy-Oánh, thông-phán Sơn-tây nay về quản việc huyện lỵ trong khi M. Cử nghỉ.

Tin nước. — Nước vẫn xuống. Mực nước sông Hồng-hà ở Hanoi, hồ 6 giờ chiều thứ bảy 31 juillet xuống tới 11 m. 07, đến hồi 6 giờ sáng chủ nhật 1er août xuống tới 10 m. 85, vậy là trong 24 giờ thứ bảy 31 juillet xuống được 22 phân tây.

Chiều qua, chủ nhật 1er août nước xuống tới 10m. 6?, vậy là luôn ngày 1er août, nước xuống được 21 phân.

6 giờ sáng nay, thứ hai 2 août, xuống tới 10 m. 51, vậy là đêm qua nước xuống được 13 phân.

Nhưng ở Lackay và Yênbay thì nước lại lên. Vậy chắc ngày mai ở Hanoi cũng lại lên sấp sỉ tới mực 11 m.

∴

Tại chỗ vỡ Ga-quất, nước chảy còn mạnh vì mặt đồng và mặt sông hãy còn chênh nhau. Tại chỗ vỡ Ái-mộ nước chảy đã đỡ mạnh.

Hai chỗ vỡ từ hôm nọ tới nay vỡ thêm ra rộng.

Dân bị lụt vẫn còn tạm trú ở trên mặt đê, nom cảnh cơ xẻ ăn uống nhem nhuốc thảm thương lắm: Thật là sinh nhà ra tị ết nghiệp.

Những người khá giả thì chạy cả sang Hanoi. Xem Bình-khang bên đầu cầu cũng thấy khuân cả lên mặt đê. Nhiệm nhất là !

Số người bị hại chưa biết đích xác bao nhiêu, nhưng cứ trông cũng đủ đến kinh hồn !

Tối thứ bảy tại làng Gia-quất cũng có một đám thừa cơ nước lụt, chở thuyền làm ăn vào nhờ ra to. Nhưng sau người ta lại đánh đuổi được.

Các thuyền trúng ra vào các làng bị lụt, đều phải khám soát cẩn thận.

Suốt từ hôm vỡ tới nay, nhất là chiều thứ bảy và ngày chủ nhật hôm qua, nhân dân bên Hanoi cùng các nơi sang xem chỗ vỡ đông lắm. Trên cầu sắt lèo nhèo từng như một cái cầu người treo lủng lẳng qua sông, tưởng ngày hội cầu năm xưa cũng vị tất đã đông được như thế.

∴

Đê Thanh-trì (Hà-đông) có nhiều chỗ thấm lậu. Có một chỗ lán tới 30 trượng, tưởng đã nguy. Nhưng nhờ có quan dân hết sức cứu chữa thâu ngày suốt đêm, có đem nhiều dân ở các hạt khác trong tỉnh đến cứu rất lắm; và lại nước xuống mạnh, thì may ra không việc gì.

Còn suốt dọc bờ ngạn sông Hồng-hà, đâu vỡ ngại cả.

∴

— Chỗ vỡ ở Hải-mỗ hôm thứ sáu vừa rồi rộng tới 1 tỉnh 10 trượng.

— Chỗ vỡ ở Văn-giang lở tới 1 tỉnh 20 trượng.

— Vì chỗ vỡ ở Vạn-yên đã đăng trong báo trước, nên hiện nay khắp vùng Đan-hột đều lụt cả.

∴

Chỗ vỡ ở mé trên phủ Ninh-giang chừng 5 5 km., nay đã hạ-long rồi.

Đê sông Luộng vỡ ngại.

∴

Đê Tràng-an vẫn không sao tràn được, chứng tỏ rằng ta làm kỹ, thì cũng có ý ngại.

∴

Ngày mai bắt đầu hạ-long những chỗ vỡ. Hiện đã sắp sửa đủ các vật-liệu và nhân-công rồi.

∴

Nước sông Cầu và sông Thương đã xuống nhiều.

Nước sông Đáy (Hát-giang) cũng xuống mạnh.

— Ở Hòa-bình nước cũng rất mạnh.

— Ở Nam-định, nước chảy dồn về mạnh lắm. Mấy hôm trước đi đê nứng, nhưng quan đàn hết sức hộ-cứu và may nhờ có các chỗ vỡ khác, nước rút đi, nên giờ tình thế đã không ngại lắm nữa.

∴

Sáng hôm nay, quan thống sứ có điện cho các quan Công sứ Hà-đông, Hưng-yên, Sơn-tây, Phúc-yên, Thái-bình, Bắc-giang và Nam-định hỏi điện-tín sau này:

« Tôi vẫn lưu tâm xem xét những sự cố gắng rất cương quyết mà ngài cùng các quan chức đã tận tụy ngày nước lên tới giờ, nhờ về sự tận tâm không hề nản một chút nào và nhờ những phương sách ngài đã khôn khéo và cương quyết thi hành mà ngăn ngừa những cái nạn lớn còn những cái xảy ra thì cái nạn cũng đỡ được nhiều.

Nay nhân thúc cho công việc ngài làm sẽ thật được mỹ mãn hoàn toàn, tôi xin gửi lời mừng ngài và nhờ ngài chuyển lời chúc mừng ấy cùng hết thảy mọi người đã giúp đỡ ngài trong cái chức vụ nặng nề ấy.

Ký tên Robin »

∴

— Con đường thuộc địa từ cầu Đuống qua Việt-trì và từ km 132 đến km 139 gần phủ Đoan, nay nước đã rút ra hẳn rồi, và đã bắt đầu đi lại được. Nhưng xe số qua đấy, rên đi từ từ.

Mấy hôm nay, hai thành phố Hanoi Haiphong phải dùng thủy phi-cơ để mang thư.

Sáng thứ bảy một chiếc phi-cơ đem 100 kg. thư ở Haiphong lên, là những thư từ công nhật trình đọng lại trong mấy hôm trước.

— Những thư từ ở tàu *Claude Chappe* và tàu *Hanoi* thì sáng hôm nay lại do chiếc tàu Tuyên-quang tải lên Hanoi để phân phát.

∴

Việc chiếc tàu đâm

Về việc chiếc tàu *Bảo-an* của hiệu khách Lộc sang Nam-định sang Haiphong bị đâm ở Nụ-trắc mà bản báo đã đăng trong số báo ra chiều thứ bảy, thì nay xét ra vẫn chưa biết đích số thật hại thế nào, trong mấy trăm hành khách, 300 phu công các thứ thì đi tàu ấy, thì quả không bị hại nhiều, vì nước đương chảy xiết, tàu đâm mau qua chỗ không mấy ai cứu thoát.

∴

Việc người lính Trần-hữu-Quyền bị chết: đoàn bản G à lâm.

— Về việc người lính trong đạo Công binh bị chết đuối ở bến Gia-lâm mà bản-báo đã đăng trước, nay xét ra nguyên ủy như sau này:

Nguyên đêm 29 vừa rồi, hồi nửa đêm, đạo công-binh Hanoi sang cứu đê bị lụt bên Gia-lâm, thì người lính Trần-hữu-Quyền bị chết đuối. Khi ấy Quyền đi với một người lính nữa cùng đi tuần phòng, thấy có nước xin sang cứu. Hai chiếc thuyền sang cứu tự 3 giờ đêm 29 cho mãi tới 30 juillet, cứu được nhiều nạn-dân lắm.

Đến hồi 3 giờ rưỡi chiều hôm 30 hai chiếc thuyền lại đi xét lại một lần nữa xem còn sót ai thì cứu. Một chiếc do M. Lemonnier cầm lái, đi về ngả tây nam, còn một chiếc do M. Nécolas cầm lái thì đi về ngả chỗ vỡ.

Nhân vì đoạn đường bên khỏi Gia-lâm đến đường điện-báo Hanoi — Haiphong không thông với nhau được nên quan Bưu-chính Tổng-trưởng Levallée, hôm ấy cũng cùng với MM. Guiche', Martini và Menin, đi chiếc thuyền ấy sang tận nơi xét xem tình thế thế nào để cho sửa chữa lại. Trên thuyền ấy có người lính Trần-hữu-Quyền cũng đi. Chẳng ngờ thuyền vừa đi tới góc đường rẽ sang Haiphong thì sấp chìm đi, nước chảy xiết quá, Quyền thấy thế vơ ngay đi, rồi đâm. M. Lavallée may bơi ngay tới được cái tập nhà gần đó; M. Guibet không biết bơi, bị trôi đi, nhưng tình cờ lại vớ ngay được một tấm ván trôi bập-bềnh, bèn ngay lấy đợi người đến cứu. Còn MM. Martini, Nicolas và một người lính tây hai người lính ta, tức là M. Trần-hữu-Quyền và một người lính bạn thì bị chết vào một bản thuyền với một cái cây. Khi người ta ra cứu thì cứu được mọi người kia, còn M. Quyền thì thiệt mạng.

∴

Chiều hôm qua đã cất đám người lính Trần-hữu-Quyền đi cứu dân bị lụt ở Gia-lâm, mà bị chết đuối trong mấy hôm trước đây. Đám rước từ Tây rất là trọng thể. Linh cầu phủ đi tam thì, đặt trên một cỗ xe đại bác, do sáu con ngựa kéo. Có nhà binh nhạc, các người binh có cả đại-biểu đến hộ tang. Bà đưa đám có quan Thống-sứ Robin, quan nguyên soái Brévié, quan Bưu chính tổng-trưởng Lavallée, quan công-sứ Bắc-ninh, quan Đốc-lý và quan phó Đốc-lý cùng các quan võ, đông lắm.

Những ông sau này có đọc điếu-văng: Đại-úy Nicolas đại-tá Baudoin và quan Bưu chính tổng trưởng Lavallée, v. v.

Người lính này mới đăng vào ngũ chưa được một năm, nay vì nghĩa-vụ mà quên mình, còn để lại một người vợ góa với 2 đứa con thơ. Đáng thương thay !

Kết phiếu hăng tâm. — Bổ là một tấm bi kịch hết tức có 102 chỉ trong trong Nam mà các học sinh Bắc-kỳ đã đem ra đóa hai tối: thứ bảy 31 Juillet và chủ nhật 1er Août tại một rạp hát kia để lấy tiền giúp một vài hội từ-thiện ở Hà-thành ta.

Các vai trò luyện tập rất công phu mà toàn là các thiếu niên nam nữ học sinh ra diễn cả. Ta cũng nên khen các tay tài tử tay không lên sân khấu ban giờ, mà đông được như tấc cũng là khéo lắm. Nghe đâu trong bọn tài tử này lại có một số giáo ở trăng nữa, so với số Tuyết trong quyển « Hoa-đào trước-gió » mới xuất bản vừa rồi thì cũng không kém nhau mấy.

Tiền thu được bao nhiêu và định sáng vào hội nào thì chưa rõ hẳn.

H.

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ
Xưởng Aviat — Hanoi
Có cho thuê ô-tô lịch-sự 20$ một ngày không kể tiền xăng, và tiền đầu hay là 20 một kilomètre, mà 20$ đã được hơn 90 cây số.

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm phèo.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc tháp tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VANILLINE* dùng cho các hàng bánh và kẹo.
3007

Trung Bắc kỳ Lam-sạn Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vi, Rừng Họ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 53, Phố hàng Bông
ĐIỆN-THOẠI SỐ 150
CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 lắc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.
Có xưởng tại Bắp cầu, Yên-viên. Đề-an
5701

Lại hai cái xác trẻ con. — Ngày 30 vừa rồi, hồi 6 giờ sáng, người ta thấy một cái xác đứa con gái, 5 tuổi 6 tháng, không biết con cái nhà nào bỏ ở đường Tuyên-quang.

Cả hai cái xác, không có thương tích gì, thì đã cho đem chôn.

Đã lại lấy hôm sau. — Các bạn ăn hiệu Codak Brownie mà Trần-văn-Minh ở 11 bis kéo chiếu 28 số P V V. No 8, đã đem đến xin rửa thì M. Baudon, ở đạo binh thuộc địa thứ chín đã đến nhận.

Mất trộm. — M. Valentin Joseph ở số nhà 91 đường Henri d'Orléans bị kẻ trộm vào lấy mất quần áo và đồ đạc đáng giá 500 quan.

Cải chính. — Ký báo trước bình-luận có đăng tên ông Nguyễn-Ưng bị bắt vì việc nợ, nhưng nay ông Nguyễn-Ưng đã cho bản-quán biết rằng tin ấy là đồn sai, chứ hiện ông vẫn đi làm việc như thường. Vậy xin cải-chính lại cho đúng sự thực.

CHAN ĐÀN-BÀ

Phần nhiều người ở đời lắm khi thường nói « Chán Đàn-Bà » là những lúc túc-bực vì nỗi Đàn-Bà, mà nào chán có tránh khỏi được đứt hẳn đâu? Muốn biết cớ làm sao? Xin quả bộ đến rạp Cinéma Palace Hanoi sẽ rõ chuyện đầu đuôi.

Phim ảnh hài-kịch này bảy-tỏ lắm đoạn túc cười và lại nhiều nỗi bực-giận sự túc cười, bực-giận ở trong chuyện này chẳng qua chỉ nào-động lòng người xem, trong một vài tiếng đồng-hồ lúc thư-nhàn tiêu-khiển vậy.

Chuyện Chán Đàn-Bà này chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi từ thứ tư 28 Juillet đến thứ ba 3 Août 1926.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hãy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Docteur ».
Ai đã dùng thuốc giả xin lập tức cứng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.
3009

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !
Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*
Mỗi quyển . . . . . 0$ 15
Tiền cước thường . . 0 , 05
Tiền cước Recommandé thêm . . . . . 0 , 10
Thư và mandat gửi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

Tin sau-cùng.

Ngày 31 Juillet

Đất chuyển ở Âu châu

Cũng hôm nay ở Bournemouth (nước Anh) đất chuyển. Không tổn hại gì cả.

Vào hồi 14 giờ 30 ở Normandie (Pháp) đất chuyển lần thứ 5 đến 10 giây đồng hồ. Ở một vài chỗ ở Paris cũng hơi chuyển. 40 năm nay không bao giờ thấy đất chuyển như thế.

Ngày 1er Août

Tại nghị-viện nước Pháp

Thứ dân nghị viện đã bỏ 304 về 237 với 177 về ông chính-phủ xét cả bản dự-án tài-chính.

Trong đảng thiểu số có 28 người về đảng cộng-sản, 94 người về đảng xã hội, 12 người về đảng cộng-hòa xã hội, 31 người về đảng cấp tiến, 11 người không về chánh đoán nào, và 1 người về đoàn liên hiệp cộng-hòa dân chủ. Có 48 người không bỏ về; trong số ấy có 1 người về đảng xã-hội, 32 người về đảng cấp tiến, và xã-hội cấp tiến, 3 người về đảng cộng-hòa xã hội, 4 người về tả đảng cộng-hòa dân chủ, và 7 người không về chánh đoán nào 40 ông nghị vẫn ngồi không có một ý nghị-viện. *(Indopacifique)*

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	1er Août hồi 6 giờ	2 Août hồi 6 giờ
Lao-kay	79.99	80 49
Yên-bay	29,51	30 11
Việt-trì	14 80	14 60
Hanoi	10.85	10 64
Vạn-yên	13 30	13 30
Hòa-bình	7.75	7 70
Tuyên-quang	8 05	7.90
Phú-doan	22.48	22.44
Phú Yên-bình	0.60	1 00

Hồi 6 giờ sáng ngày mai có 15 lên . . . . . 11 m 00

Trên sông Thái-bình

	1er Août hồi 6 giờ	2 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	21.06	20.35
Lim	4.50	4.20
Phả-lạng-thương	5.21	4.80
Bến-châu	5.34	5.12
Phả-lại	4.51	4.26

VIỆC BẮC-KỲ

BẢI-PHÒNG

Lại một thầy ký tiêu tiền kéo. — Người nói mua thầy ký bên hàng ở Quan-hóa là tiêu tiền hộ mất độ một trăm đồng bạc rồi mang cả sổ sách trốn đi từ ngày thứ tư 28 juillet. Hỏi ra thì thầy ký đó vốn vẫn là người thật thà hiền lành, nhưng chỉ vì một đạo quá nghe chúng bạn đã đi có bạc nên mới đến nỗi sinh ra làm liều. Người ta xét rằng có lẽ thầy ký ấy chỉ nên giả vào cái số để trốt tiêu, chứ không phải đi trốn.

Mở tử-thi để khám-nghiệm. — Cái xác đứa trẻ tìm thấy ở trong một cái va-li mây bỏ ở phố Đường-thành ngày 27 juillet thì nay đã có lệnh quan trên cho đem mổ để khám-nghiệm và làm biên bản.

Số 32

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-BỬU-MỤC dịch thuật

Tống Thái-tôn không nghe, ngày hôm sau ngự giá thân ra chiến-trường để cùng các tướng thúc quân tiến đánh. Lại nói chuyện *Da-luật-hưu-kha* đang cùng các tướng trong nghị mưu kế thì bỗng nghe báo vua *Tống* ngự-giá thân ra chiến-trường, muốn cùng quân *Liêu* quyết một trận sống mất.

Da-luật hưu-kha bảo *Da-luật sa* rằng:

— Quan đại-tướng *Da-luật học-cổ* hiện đang đóng đồn ở *Yên-châu*, ở tỉ ấy có thể đem quân đánh mặt hậu của quân *Tống Quyện*. Vậy ta nên thông báo cho *Da-luật học-cổ* tường-quân lên đánh mặt hậu, còn bọn ta sang ta đem quân ra dàn trận ở *Cao-lương hà* để đánh mặt tiền.

Khi ra tới nơi, trông thấy quân *Tống* kẻ hàng thiên-hình vạn-trạng kẻ lớp đến, hai-ngài đều chăm giao-giã. Tướng tiên-phong bên quân *Tống* là *Hồ-diên-lân* đang cưỡi ngựa tiến ra, đứng ở trước hàng quân.

Hồ diên-lân quát to lên mà rằng:

— Các tướng bên quân *Liêu*, kẻ nào có tài võ dũng thì cứ ra đây mà đối-địch cùng ta.

Nói chưa dứt lời thì bên quân *Liêu* đã thấy *Da-luật-sa* múa đao ra trận, cũng quát to lên mà rằng:

— Kẻ nào khôn hồn thì tránh tay ta, kẻo đầu rơi xuống đất.

Hồ diên lân cùng *Da-luật-sa* hai bên giao chiến ba hồi mươi hợp mà chưa phân thắng bại. *Da luật hồ-đồ* thấy vậy, tay cầm lá bài, vội-vàng thúc ngựa tiến ra thì bên quân *Tống* đã thấy *Cao-hoài đức* chạy lại đánh.

Mới vừa giáp-kì ngắt tới, bốn tướng cùng nhau giao-chiến. Bằng nghe một hiệu quân *Tống* có tiếng nổi ra, đại-tướng bên *Liêu* là *Da-luật học-cổ* đã đem một toán quân tinh-nhuệ lên đến, đề cùng quân *Tống* xung đột.

Quân *Tống* không biết là toán quân nào, thành ra hoảng-hồn rối-loạn, hàng-ngũ không được chỉnh-tề. *Da-luật hưu-kha* đứng trên tường-đài, trông thấy quân *Tống* rối loạn, liền đem một toán quân ra, xông vào giữa trận quân *Tống*.

Tống Thái-tôn vội-vàng gọi các tướng đến hộ-giá. *Phan nhân-mỹ* nghe lệnh, thúc thì thúc ngựa tiến đến, vừa cấp *Da luật hưu-kha*. *Da-luật hưu kha* mới giao-chiến có một hợp, đã làm cho *Phan nhân-mỹ* phải ngã ngựa.

Quách tiến trông thấy *Phan-nhân-nhân-mỹ* ngã ngựa, vội-vàng liều chết xông vào, cứu được *Phan nhân-mỹ* đem về bản-trại. Các tướng bên quân *Tống* đang cùng các tướng bên quân *Liêu* giao-chiến, khi nghe thấy *Tống Thái-tôn* có nạn, các tướng bên quân *Tống* đều quay ngựa chạy lại để cứu giá.

Bấy giờ *Tống Thái-tôn* đã một mình cưỡi ngựa phá vỡ vòng vây, chạy về phía sông *Phần thủy*, đang đánh.

Bỗng có viên bộ-tướng của *Da luật-hưu-kha* là *Ngột hoàn-nô* và *Ngột-tư-hãn* thúc ngựa đuổi tới có, sự-thế thật rất nguy-cấp.

Dương-nghiệp trông thấy, bèn cất tiếng rằng:

— Thánh-thượng đang cấp nạn, ai là con tu phải làm thế nào mà cứu giá cho được.

Dương-diên-chiêu vội-vàng từ từ ngựa tiến ra mà quát lớn rằng:

— *Liêu-tướng* kia, giặc đừng nào cho thoát, có quân mỗ đến đây !

Ngột hoàn-nô, nói giận, cầm đao quay lại đánh *Dương-diên-chiêu*. Giai bèn giao-chiến vừa được mấy hợp thì *Ngột-hoàn-nô* đã bị *Dương-diên-chiêu* đâm cho một ngọn giáo, chết ngay ở dưới chân ngựa.

Kẻ *Dương diên chiêu* đánh đuổi được quân *Liêu* rồi, trông thấy *Tống Thái-tôn* đứng ở trên bờ đập, *Dương-diên-chiêu* liền hỏi:

— Chẳng hay ngựa đâu mà bệ-hạ lại đứng ở đây ?

Tống Thái tôn nói:

— Ngựa ta bị tên bắn, không thể cưỡi được nữa.

Dương diên-chiêu nói:

— Nếu vậy thì bệ-hạ hãy cưỡi con ngựa của bệ-hạ-thần, còn kẻ hạ-thần xin đi bộ mà đánh.

Tống Thái tôn sợ *Dương-diên-chiêu* không có ngựa cưỡi thì không thể nào mà đánh nổi quân giặc, mới bảo rằng:

— Khanh-ngươi cứ đi cưỡi ngựa mà đánh giặc, để ta đi cái xe lên này cũng được.

Dương-diên chiêu nói:

— Quân giặc nhiều lắm, bệ-hạ nên mau mau lên ngựa. Chẳng thà kẻ hạ-thần này chịu chết còn hơn, xin bệ-hạ chớ thương tiếc.

Đang trong khi nguy-cấp thì bỗng thấy *Dương thế* lang một mình cưỡi ngựa tới nơi, *Dương thế-lang* báo *Dương-diên-chiêu* rằng:

Quân *Tống* đã rối loạn rồi, các đại-khu không mau mau hộ-giá đi chạy.

Dương-diên-chiêu nói:

— Ngươi xuống ngựa đi thánh-thượng cưỡi, còn ta xin đi trước mở lối.

Dương thế lang lên đỡ *Tống Thái-tôn* lên ngựa. Bấy giờ *Dương diên-chiêu* gồm lên như sấm, một mình phá vỡ mấy lần quân vây. *Ngột lộ hãn* cùng quân mặn tới, bị *Dương-diên-chiêu* đâm cho một ngọn giáo, tráng gần cỗ bọng mà chết lăn ra đấy.

Dương-diên-chiêu đâu bết sáo xong đột, nhưng quân giặc hãn tên như mưa, vẫn chưa có thể ra khỏi người vòng vây được. May gặp *Dương-nghiệp*, *Cao-hoài đức* và *Hồ diên-lân* ba tướng cùng đến cứu-giá, mới đưa được *Tống Thái tôn* chạy về *Bình-châu*.

Phan nhân-mỹ thu-thập tàn-binh thì thấy quân *Tống* chết hại hàng tấm chồn vạn. Tuy chết như rạ, mà chẳng thành sông, cho khi giới lương thực tiền-thiệt không kể hao nhiều mà kể.

Bấy giờ *Dị-thiên* và *Trần-châu* lại về tay quân *Liêu*. *Da-luật hưu kha* đã được toàn-thắng, thu quân trở về *U châu*. *Tống Thái tôn* chạy sang *Bình-châu*, rồi các tướng cũng lục-tục kéo đến.

Bọn *Bát-vương* vào làm lễ triều-kiến, *Tống Thái-tôn* nói:

— Hôm nay nếu không nhờ có *charo Dương-nghiệp* giữ cho ẩn đánh thì tính-mạng ta còn gì !

Bát-vương tâu rằng:

— Bệ-hạ đã có qui-thần ủng-hộ, quân giặc không thể làm-phạm được, thượng thư nay cũng nên bớ trong thành thể, chớ có xông phá tên đạn, giả sử tên tướng không kịp cứu-ứng thì bây giờ còn ra thế nào !

Tống Thái tôn nghe nói, lấm làm ghi ẩn, truyền gọi *Dương nghiệp* vào trong trướng, ban thưởng hai mươi tấm gấm và hơn mươi lạng vàng, lại phán bảo rằng:

— Hôm nay ta hãy tạm lui vào nhà-ngươi để gọi là báo ơn công hộ-giá. Đợi khi nào thu quân về triều, hãy giữ số lại thăng thưởng.

Dương nghiệp lạy tạ lui ra. *Bát-vương* tâu rằng:

— Hiện nay lương thảo không đủ, quân-sĩ tăng phần nhiều tổn thương, dám xin hộ-giá hãy trở về *Biện kinh* để cho thần tôn lòng thần-dân mong đợi.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Le feu sacré

La maison d'un Grec ou d'un Romain renfermait un autel ; sur cet autel, il devait y avoir toujours un peu de cendre et des charbons allumés. C'était une obligation sacrée pour le maître de chaque maison d'entretenir le feu nuit et jour. Malheur à la maison où il venait à s'éteindre ! Chaque soir, on couvrait les charbons de cendre pour les empêcher de se consumer entièrement ; au réveil, le premier soin était de raviver et de l'alimenter, avec quelques branchages. Le feu ne cessait de brûler sur l'autel que lorsque la famille avait péri tout entière : « fo yer éteint, famille éteinte » étaient des expressions synonymes chez les anciens....

Ce feu était quelque chose de divin; on l'adorait, on lui rendait un véritable culte On lui donnait en offrande tout ce qu'on croyait pouvoir être agréable à un dieu : des fleurs, des fruits, de l'encens, du vin, des victimes. On réclamait sa protection, on le croyait puissant. On lui adressait de ferventes prières pour obtenir de lui ces éternels objets des désirs humains : santé, richesse, bonheur

Ainsi on voyait dans le foyer un dieu bienfaisant qui entretenait la vie de l'homme, un Dieu riche qui le nourrit de ses dons, un Dieu fort qui protégeait la maison et la famille En présence d'un danger on cherchait un refuge auprès de lui.

Fustel de Coulanges

Ngọn lửa thiêng liêng

Dân Grecshay Romain, nhà nào cũng có một cái bàn thờ ; trên bàn thờ bao giờ cũng có một đĩa tro dùng than đỏ giữ cho than khỏi tàn. Sáng dậy trước hết phải đem cành cây mà thổi cho lửa lại bùng lên. Nhà nào tuyệt duyệt cả, thời trọn bàn thờ một tắt mất ngọn lửa, nên có nhân nói : trong nhà có ông có ngọn lửa, tức nghĩa là nói gia-đình tuyệt-tự vậy.

Ngọn lửa ấy cũng vì như một vị thần, nên họ tôn-kính thờ phụng. Những thức gì cho thần ưa là họ cũng đem cúng vị thần ấy cả, như: hoa quả, hương, rượu và các giống sinh vật. Họ tin vị thần ấy linh-thiêng, nên họ cầu thần ủng hộ. Họ thành tâm kêu cầu cho được hưởng mọi sự khoái lạc ở trần-gian : hoặc cầu khang kiện của thì, cầu phúc.

Thế cho nên trong nhà nào cũng như có một vị thần rất thiêng để giữ sinh-mệnh cho người, vị thần giàu-thịnh bạn phúc cho người nhà, vị thần uy linh ủng-hộ cho toàn-gia. Lâu con hoạn nạn là cầu khẩn thần cho rất qua nạn khỏi.

Thế-Xương dịch.

Tự do diễn đàn

Vấn đề khảo cứu các môn thuốc bắc cùng thuốc nam, và nên lập nhà y viện nuôi các thầy lang bản xứ

Nước ta tự xưa đến nay cũng đã công nhận có được nhiều bài thuốc rất hay, rất tốt mà đã chữa được nhiều chứng bệnh khó. Trong ta thấy nghiệp ông lang xứ mình, hễ có tìm tòi được bài nào đáng gọi là thần-dược, đem ra thí nghiệm đã được kiến hiệu, thì lại khư khư cất kỹ không muốn truyền bá cho ai, cốt để kiếm mối lợi về sau. Họ chỉ coi công tiếm làm trọng, như có nghĩ gì đến sự phúc đức đâu ! Như vậy dù thuốc hay thực, nhưng chỉ chữa được những người nào ở cùng làng cùng xóm với mình thôi, chứ không như thuốc tây, hễ nào công dụng môn, rằng được. Như thế thì dù thuốc hay, so ai biết là hay, chỉ người ốm với thầy lang cho là hay thôi. Đến nay cũng có nhiều ông, vì lòng quảng đại, có hưng thương yêu đến đồng-bào, hoặc tìm được bài thuốc gì kiến hiệu đem ra công bố cho cả bàn dân thiên hạ biết. Những ông ấy đáng nên khen trọng thì hiểm có. Còn những ông cất lấy lợi công làm mục-đích, dấu có thứ thuốc gì cai hóa đến đâu, có thể chữa khỏi được bệnh, mà lại không đem ra để trình tỏ với công-chúng, thì hạng ấy rất nhiều.

Mà kể ra thuốc nam cũng thuốc bắc cũng nhiều bài chữa được rất nhiều bệnh lắm, mà có bệnh chính ở nhà thương thuốc tây đã nghỉ nhiều phương kỳ cứu cấp mà cũng không khỏi, đến khi nông độ một nước hay hai nước thuốc bắc là bệnh thuyên ngay. Còn thuốc nam như các lá cây rễ cây, các cỏ, các hoa cùng vỏ cây, nhiều thứ cũng chữa được rất nhiều chứng cối cùng mà thuốc tây không tìm ra được. Đấy là nói thứ thuốc tầm thường, là lẫn đầy thôi, thế mới biết, bệnh nào thuốc nấy. Lại còn các người Mường, Mán, Thổ có thứ thuốc rịt ung độc lại thần hiệu lắm nữa. Như các nhọt mụn hoặc ung lở có khi lâu sả thịt trơ cả xương, chỉ một dám lá kiếm ở rừng nhổ đắp vào là khỏi liền da ngay. Hoặc gãy xương, sai khớp bọ lấy lá hơ nóng bó vào tự khắc khỏi liền ngay. Bởi vậy ta cũng không nên coi thuốc nào là lẻ. Thuốc nào cũng có ích lợi cả.

Bởi đành rằng thuốc tây nhiều thứ rất công hiệu, cách mổ xẻ cũng rất thần tình lắm. Nhưng mà các ông lang ta lắm bệnh chữa cũng rất hay. Nếu cho công bằng ra thì thuốc nào cũng là có hay, mà thuốc nào cũng là có dở. Nhưng thuốc bắc phần nhiều là hay, mà các ông lang phần nhiều không nghĩ gì đến mạng người cả, chỉ cốt sao mặc hay, tiền thầy hậy bỏ túi, cất lão cất lẫn dẫu có chết cũng rồi, không cần chi cả, đến nỗi đau cần cần thầy đầy những mạng nhẹn chẳng. Ở chốn thôn quê, với kẻ nông phu bần dân nghỉ thuốc thì thầy rất liều thoảng, thời một tấc đến giới, thầy tán hình như không còn ai hơn mình nữa. Giá thầy với thầy lang giỏi hơn thầy bàn về việc thuốc thì thầy tính sao ? Bởi lẽ đó mà người mình ở chốn thôn quê chưa tỉnh hiểu cho lắm, nhiều khi chết oan về thuốc bắc, về nghiệp ông Lang. Ta lại còn có tục tế lễ có bệnh, thì không thuốc men gì cả, lại đem dầu đến cửa nhà thánh để cầu cứu, thì có gì đâu, lại cành dầu bằng giấy ta đốt lên hòa vào nước lã cho uống. Như vậy thì nguy hiểm lắm thay. Hoặc không thuốc men gì cả, đem ra cửa thánh bắt tà, ma. Thánh là bậc cao minh biết đâu đến ma với tà, thế mà lắm kẻ lại cho là ma làm, tà ám đem ra tra khảo, khốn nạn thay lắm người vì tra tà mà bỏ mạng, chẳng biết bắt tà, bắt ma hay lại bị ma tà bắt lại.

Ở ấy những thời nay, có bệnh dịch tả, đem tàn hương nước thì mà uống thì công hiệu lắm đấy nhỉ ?

Có chết đến nơi lại cho là thánh bắt về nuôi, cũng là con giời chửa hụt. Sao mà dại như vậy !!

Vậy kỳ-giả, vì hiểu chút hảo tâm đối với đồng bào, nên viết bài này, chắc các bậc, cần có lại cho là ngoa mạn thánh-thần.

Kỳ-giả mong rằng nhà nước sẽ đặt ra một nhà y-viện chuyên trị về thuốc bắc và thuốc nam, cũng như nhà thương chữa thuốc tây. Rồi sẽ thầy lang ta có môn thuốc gì kiến hiệu, đem trình nhà y-viện để khảo sát, hễ là thuốc hay, chữa khỏi bệnh, thì thầy lang ấy sẽ được cất vào làm ở nhà y-viện ấy mỗi tháng cũng được ăn lương, mà thứ thuốc ấy sẽ để cứu cấp về sau.

Mỗi năm lại tuyển các thầy lang vào nhà y-viện.

Các nhân dân nếu ai mắc bệnh gì thì phải đem ngay vào nhà thương thuốc tây hoặc thuốc bắc, bằng đừng nọ đi cố đằng kia. Như vậy thống xứ mình sẽ tiết được nhiều tử bệnh, mà các thầy lang giảo cũng mang nhiệm cũng bắt đường làm càn.

Mấy lời thô thiển, còn mong cho tên bản-báo giáp-chú.

N. H. H. (Y B)

Luyện tập quốc-văn

Thư cho bạn

Thưa hiền-huynh.

Mừng nghe tin hiền-huynh trỉ bỉng văn bài, hem thứ vui chơi, đỗ có việc thư khuyến hiền-huynh, phải vất nhiều nhẽ để đến nỗi hiền-huynh phải giá nhời mà trách : « Tô chẳng cần phải học thường không đến nỗi chết đói. » Ấy là đúng tội cùng hiền-huynh, song nghĩ cho kỹ đỗ vì tình bằng-hữu, nên mới giải nhời tâm-huyết, và hiền-huynh cũng nên biết những nơi say đắng là nơi thật thế. »

Hiền-huynh trên nhờ phụ mẫn được lớn xo xuống ngực, quần là áo lượt, tiêu học đủ-đặt mà hiền-huynh không chịu học, cứ lười biếng chơi bời, chẳng phụ cái lòng mong mỏi của lệnh song-đường ra ? Cha mẹ sinh con mong cho con khá giả, giữ tiếng ông cha, sản nghiệp một ngày một thêm hưng-thịnh, thế mà hiền-huynh mang tiếng con nhà thổ phịch, không biết tìm cách làm cho rạng vẻ mày-phong, chẳng cũng vô tình lắm ra ? Hiền-huynh cho là đi có cần ông cha để lợi, dẫu mấy đời ăn cũng không hết, chi mà phải học cho khổ, độ vẫn biết vậy nhưng nghĩ cho cùng ngõ ấn không, cần như Tôn-sun cũng hết, hướng hồ tiền học ở đời đến là phù vân cả, có tiền phải có tài, nếu đại bỏ đi, một mai tiền ấn nghiệt, một ngày muôn vô tình, cơ-nghiệp đến hàng trăm vạn cũng trơ mắt trắng mà nhìn đồng tro tàn, làm nước biển! Lúc bấy giờ hiền-huynh nghĩ xem vào đâu, chán yếu tay mềm như hiền-huynh hẳn không kham khổ nhọc, đêm mưa gió nằng được. Hướng hồ đời bây giờ là đời cạnh-tranh, phải có học-vấn rộng rãi, trí-tuệ thông thường mới có thể sống ở đời được. Hiền-huynh bảo tiền không cần học, vì quê ta đi cày, ruộng xấu tốt, hiền-huynh không biết, cánh bỉ bỏ cho thổ-sản, cải-lương cho nông-nghiệp, hiền-huynh không hay, chỉ bo bo cái cày cổ, cái bừa cũ, cái cối xay cục-kịch, làm lụng vất-vả, tốn nhiều nhân-công mà kết quả không được mấy. Để chẳng phải thiệt học mà ra ư ? Hiền-huynh hẳn lại bảo không đi cày, ta đi buôn. Thương-nghiệp khó lắm hiền-huynh ơi, nếu không có học-thức, tất chỉ buôn thua bán lỗ không mấy thuốc mà quay đầu về quê thôi. Thấy giờ nhà-nước có lập ra trường Cao-đẳng nữ dạy cho người Nam ta biết được trí-thức thương-nghiệp, hiền-huynh đã hiểu rằng, buôn bán cũng khó khăn lắm, phải học mới được. Học đó không phải chỉ là cách sinh-nhai mà thôi, lại là một cách tu-thân xử-thế nữa. Ông Lư-Thoa (Rousseau) trong lúc cuồng-tráng có nói người giỏi-mạn cường hơn người đời, đất đặc cần hơn biết chữ, tu-tưởng cần ông, ai đã trải xem sách vở, rộng xét nắm chân biết là lắm lắm vậy.

Học cũng có hai nghĩa là người thông-minh thì giỏi mà lại kiên học thì học như thế, hai cho người lắm thợ. Song phải biết rằng, sự tiến-bộ về đường học-thức cũng có dựa vào sự tiến-bộ về đường luân-lý, sự học đem chỉ tốt cho bỏ xấu, tránh đường cong mà tới đường thẳng, chỉ sợ người đời đến chỗ chí-thiện, đến cõi tuyệt-luân, đến chỗ thiên-đường vậy. Học không có luân-lý không phải là học. Dẫu ta học gì cũng vậy, phải học cho đến nơi đến chốn, học cho sâu xa, chứ đừng nên chăng mà bỏ thì nông cũng trước .. Người học-giả cũng như người đi đường, tiến lên bước nào, sự học tăng lên bước ấy, lui lại bước nào, sự học kém đi bấy nhiêu, không tiến không thoái, sự học trì lại.

Chúng ta phải nên luyện tập trí-tuệ ta, mỗi ngày khoa học gì, hoặc đọc sách có giá-trị văn chương-nhân có lợi cho ta. Cách luyện-tập trí-não đối với người ta lợi cũng cần thiết, không những là bổ được những điều lầm-lỗi về học-vấn, sang lại bồi bổ lòng yêu điều ngiêu, tìm đường thẳng khuyến-khích mọi người theo điều thiện tránh điều ác. Mục-đích của tân-giáo, tân-chí cần quốc-gia, cần dân-sự, cũng là nhờ có sự học mà gây nên.

Xem thế, hiền-huynh đã hiểu rằng, học không phải là chỉ một cách sinh-nhai mà là cách tu thân xử thế vậy.

Thau-tô, mấy nhời tâm-huyết, ngỏ ta tương-tri là phải thế, mong hiền-huynh thấu tỏ chân thành.

Kính thư :

Bằng-Anh.

RẤT CÓ DANH TIẾNG!

ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Boulevard Tổng-đốc Phương, N° 25 — CHOLON

DẦU THƯỢNG-HẢI N° 36

Chủ trị các chứng bịnh kể ra sau nầy :

1° -- Bốn mùa cảm mạo nghẹt mũi, nhức đầu, tay chơn bải hoải, cảm nhằm khí độc, trong uống ngoài thoa thấy đều dùng được.

2° -- Trạo trực đau bụng, ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng nhu lửa đốt, trong bụng quặn đau, trúng thử trúng hàn, ngoài thoa trong uống, cũng đều dùng được.

3° -- Đàm lên chận nghẹn, bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu nầy mà thoa nơi phía trong mũi và thoa luôn nơi màng tang thoa dưới cổ hai bên cuống họng phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4° -- Ho hen khò khè, đàm lên chận nghẹt, hơi thở không được thông thì phải lấy dầu nầy mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhểu chừng 10 giọt dầu nầy vào một chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu-nghiệm.

5° -- Đờn-bà nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu nầy mà thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách nói trên đây mà uống thì thấy sự hay, hoặc người có thai mà dùng thường dầu nầy thì lại càng tốt lắm.

6° -- Con nít bị kinh phong mửa là ngày đêm la khóc, hoặc hay ọe sữa trong ruột có phong, ngoài thoa trong uống, hiệu-nghiệm như thần.

7° -- Đi tàu say sóng mà mửa, hễ biết dùng dầu nầy thì ắt nhiên vô sự.

8° -- Hoặc bị đầu phong đau nhức, hoặc bị phong thấp, tay chơn nhức mỏi, hoặc bị phong hóa mà đau răng, phải dùng dầu nầy mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì hết liền.

Những là mụt u mụt nhọt, các thứ ghẻ chốc, con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình hoặc bị muỗi cắn, hoặc sâu suông cứ dầu nầy mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Người lớn mỗi lần 5 giọt đến mười giọt, con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

Giá mỗi ve là..... 0$25 | 12 ve là..... 2$50

Các thứ thuốc của bổn dược phòng có gởi bán khắp cả các tiệm thuốc bắc trong mấy tỉnh lớn. 3051

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỜ SAU NÀY :

12e lô.	600.000 quan	20e lô.	5.000 quan
12e lô.	250.000 —	1.320 lô.	2.000 —
20e lô.	100.000 —	13.200 lô.	1.000 —
20e lô.	10.000 —	1.790.900 trúng đơn đều có lời hết 600 $	

Nước có trái-đơn được độ cước nếu số nhà cho nên số mười-sáu nữa ra rồi thôi

Cần là được tính nguyên cả, không phải trừ phí tổn gì cả. Mỗi tiền rồi số sẽ nhận được một số bằng số số trái đơn trúng số, không phải trừ tiền. Các số trúng bằng ấy đồng với số trái-đơn đã lại nhỏ ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1926. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì mở số.

Các ngài muốn đơn của mình rõi số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

R. C. MARSEILLE 6576

Rượu bổ-dão!

"TONIQUE TONKINOIS"

Có từ chứng-chỉ ban khoa của HOÀNG-THƯỢNG

Các thứ rượu nho cũng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất tỉ mỉ cẩn-thận, đã từng được chỉ cho quốc-vương Ai-nam vì ái-tao ban khen.

Vậy nhân thử, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã bổ-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bần-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lọ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại bỏ những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Bởi vậy giá bán lại rất quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin cam-tạ các các-bạn cần bản

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

Bán tại hiệu Bào-chế

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÂN GIÁ BẠC CAO

nên mua một cái xe-đạp của

XƯỞNG AVIAT

HANOI

LUCIFER Touriste luxe 850 quan

LA LOUVE » 800 » 3029

P.HÀM,

Thứ chè tốt thật quanh năm nắng lắc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì nõn được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lẻ cho nên gia giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

• NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lắc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quê bộ chiếu cố cho bản-hiệu lại Hà nội, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 218, phố Khách, Haiphong
số 58, phố hàng Trống, Nam-định

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cứu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

On le servit. Il se jeta sur le pain, mordit une bouchée puis le reposa lentement sur la table et n'y toucha plus.

Un roulier mangeait à une autre table. Il dit à cet homme :

-- Pourquoi leur pain est-il donc si amer ?

Le roulier était allemand et n'entendit pas.

Il retourna dans l'écurie près du cheval.

Une heure après, il avait quitté Saint-Pol et se dirigeait vers Tinques qui n'est qu'à cinq lieues d'Arras.

Que faisait-il pendant ce trajet? A quoi pensait-il ? Comme le matin, il regardait passer les arbres, les toits de chaume, les champs cultivés, et les évanouissements du paysage qui se disloque à chaque coude du chemin. C'est là une contemplation qui suffit quelquefois à l'âme et qui la dispense presque de penser. Voir mille objets pour la première et pour la dernière fois, quoi de plus mélancolique et de plus profond ! Voyager, c'est naître et mourir à chaque instant. Peut-être, dans la région la plus vaporeuse de son esprit, faisait-il des rapprochements entre ces horizons changeants et l'existence humaine. Toutes les choses de la vie sont perpétuellement en fuite devant nous. Les obscurcissements et les clartés s'entremêlent : après un éboulssement, une éclipse ; on regarde, on se hâte, on tend les mains [illegible] On sent comme une secousse, tout est noir, on dit tingue une porte obscure, ce sombre cheval de la vie qui vous traînait s'arrête, et l'on voit quelqu'un de voilé et d'inconnu qui le dételle dans les ténèbres.

Le crépuscule tombait au moment où des enfants qui sortaient de l'école regardèrent ce voyageur entrer dans Tinques. Il est vrai qu'on était encore aux jours courts de l'année. Il ne s'arrêta pas à Tinques Comme il débouchait du village, un cantonnier qui empierrait la route dressa la tête et dit :

Voilà un cheval bien fatigué.

La pauvre bête en effet n'allait plus qu'au pas.

Est-ce que vous allez à Arras ? ajouta le cantonnier.

Oui.

- Si vous allez de ce train, vous n'y arriverez pas de bonne heure.

Il arrêta le cheval et demanda au cantonnier :

— Combien y a-t-il encore d'ici à Arras ?

-- Près de sept grandes lieues.

-- Comment cela ? le livre de poste ne marque que cinq lieues et un quart.

- Ah ! reprit le cantonnier, vous ne savez donc pas que la route est en réparation ? Vous allez la trouver coupée à un quart d'heure d'ici. Pas moyen d'aller plus loin.

— Vraiment ?

-- Vous prendrez à gauche, le chemin qui va à Carency, vous passerez la rivière ; et, quand vous serez à Camblin, vous tournerez à droite ; c'est la route de Mont-Saint-Éloy qui va à Arras.

-- Mais voilà la nuit, je me perdrai.

-- Vous n'êtes pas du pays ?

-- Non.

-- Avec ça, c'est tout chemins de traverse.

—Tenez, monsieur, reprit le cantonnier, voulez-vous que je vous donne un conseil ? Votre cheval est las, rentrez dans Tinques. Il y a une bonne auberge Couchez y. Vous irez demain à Arras.

— Il faut que j'y sois ce soir.

-- C'est différent. Alors allez tout de même à cette auberge et prenez y un cheval de renfort. Le garçon du cheval vous guidera dans la traverse.

Il suivit le conseil du cantonnier, rebroussa chemin, et une demi-heure après il repassait au même endroit, et au grand trot, avec un bon cheval de renfort. Un garçon d'écurie qui s'initiulait postillon était assis sur le brancard de la carriole.

Cependant il sentait qu'il perdait du temps.

Il faisait tout à fait nuit.

Ils s'engagèrent dans la traverse. La route devint affreuse. La carriole tombait d'une ornière dans l'autre. Il dit au postillon :

-- Toujours au trot, et double pourboire.

Dans un cahot le palonnier cassa.

-- Monsieur, dit le postillon, voilà le palonnier cassé, je ne sais plus comment atteler mon cheval, cette route ci est bien mauvaise la nuit ; si vous vouliez revenir coucher à Tinques nous pourrions être demain matin de bonne heure à Arras.

Il répondit : — As-tu un bout de corde et un couteau ?

-- Oui, monsieur.

Il coupa une branche d'arbre et en fit un palonnier.

Ce fut encore une perte de vingt minutes ; mais ils repartirent au galop.

(A suivre)

Những bộ tiểu thuyết đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0 $ 20
— II	203 — .	0 46	
— III và IV	180 — .	0 38	Cả bốn quyển gửi làm một gói 0 40
— V và VI	183 — .	0 46	

Những kẻ khốn-nạn

Kiệt-tác tiểu-thuyết của ông Victor Hugo

MỚI DỊCH RA VĂN-VIỆT

(Tiếp theo)

Khi dọn đồ-ăn ra thì ông vỡ lấy đĩa bánh, cắn một miếng, cắn xong rồi tay tì-tử để thối bánh xuống bàn, bỏ đó không dụng đến nữa.

Nhân tại bàn bên cạnh có một người cai xe cũng ngồi ăn, ông hỏi người cai xe :

Sao bánh của họ đắng như thế?

Người cai xe vốn là người nước Đức, nghe không hiểu gì cả.

Ông lại trở vào chuồng với con ngựa.

Cách đó một giờ đồng-hồ, thì ông đã từ đất *Saint-Pol* mà đi về phía *Tinques*, là nơi cách *Arras* có năm dặm nữa mà thôi.

Trong suốt một quãng đường ấy, thì ông làm những việc gì? Ông nghĩ-ngợi những gì? Chắc cũng như quãng đường buổi sáng, ông cũng lại đến nhìn cây qua mặt, nhìn những mái nhà tranh, những cánh-đồng bát-ngát, những sơn-thầy hồ ngó thấy lại vụt đâu mất. Việc ngắm phong-cảnh ấy có khi cũng đủ phỉ một tấm linh-hồn, cũng đủ làm cho khuây-khỏa không phải nghĩ. Nhìn thấy muôn nghìn thứ, lần này là lần đầu, mà lại lần nay là lần cuối, chi mà thấm thía cho bằng, chi mà sâu-xa cho bằng! Đi hết con-đường cái, tất là mỗi khắc sinh lại một lần, mà mỗi khắc lại chết đi một lần vậy. Ông tuy không phải là một nhà tư-tưởng, nhưng hẳn có lúc cũng ngẫu phảng-phất đến cái cuộc-đời người-ta, giống như in những cảnh nhờn-giới đổi-thay trước mắt một nhà đi đường vậy. Ngẫm nhân-sự cái gì cũng như vùn-vụt trước mắt chúng-ta cả. Khi rợp trời, lúc nắng rõ ; sáng-sáng rồi lại tối-tối; sớ-sớ ngay đó chừng bước, có lúc giờ tay ra muốn nắm lấy cảnh lại ; mỗi việc đời khác nào như một chỗ rẽ; thấm-thoắt chửa nhìn được mấy, ngành cỏ lại bỗng thấy già rồi. Giật mình một cái, thì thấy đen xì hết cả, trước mặt tự-hồ có cái cửa tối mù, thì ra cái con ngựa lờ-mờ mà ta cưỡi trên con đường đời, nó đã mỏi chân đứng lại, bấy-giờ thì ta thấy như có ai mặt thì che kín, không biết là ai, đem lỏi con ngựa của ta vào một xó tối mà thảo nó ra.

Giữa lúc lũ con-nít đi học về nom thấy người đi đường này vào trong làng *Tinques* thì trời đã nhá-nhem tối. Lúc đó mùa đông ngày vắn. Ông đến làng đó mà không nghỉ lại. Khi ra khỏi cổng làng bên kia, thì gặp một người phu lục-lộ đương trải đá trên đường, thấy cỏ xe đi qua thì ngẩng cổ lên mà rằng :

— Con ngựa này đã nhọc lắm rồi.

Con ngựa lúc ấy quả-nhiên không chạy được nữa, phải đi bước một. Người phu lục-lộ lại hỏi :

-- Người đi *Arras* chăng?

-- Phải.

--Nếu người đi bước một như vậy thì khuya mới tới. Ông kìm ngựa lại mà hỏi :

-- Từ đây đến *Arras* còn bao nhiêu dặm?

-- Gần bảy dặm dài.

-- Sao vậy? Trong sách Bưu-chính chỉ-nam nói rằng chỉ có năm dặm và chỉ tư một góc dặm nữa thôi mà.

-- Nếu vậy ra người không biết rằng đường đương chữa. Đi khỏi đây chừng một góc dặm thì đường cái nghẽn không đi được nữa.

-- Vậy ư?

— Phải rẽ sang tay-trái, theo con đường đi *Carency*, rồi phải qua sông; khi đến *Camblin*, rồi lại rẽ sang tay phải, đi vào con đường từ *Mont-Saint-Eloy* sang *Arras*.

-- Nhưng trời tối mất rồi, tôi e lạc đường mất.

-- Ông không phải người vùng này chăng?

-- Không.

-- Đã vậy lại phải đi theo những đường tắt-khúc. Âu là tôi xin hiến ông một kế. Ngựa ông nhọc lắm rồi, ông nên quay trở lại vào trong làng có quán trọ tốt. Ngủ một đêm. Mai dậy đi *Arras* sớm.

— Tôi phải tới *Arras* ngay tối nay.

— Nếu vậy thì khác. Nhưng cũng phải đi trở lại, đến quán trọ đó mà mướn một con ngựa ibay, có thằng hầu ngựa nó theo mà dẫn lối cho.

Ông đắt kế của người phu lục-lộ, quay xe trở lại. Cách độ nửa tiếng đồng-hồ thì ông lại đi ra đến chỗ cũ, nhưng lần nay thì xe đóng con-ngựa tốt khác, đi kiệu nước đại. Trên càng xe lại có một thằng nhỏ hầu chuồng ngựa, hóm ấy mạo-nhận cái chức kỵ mã đi áp tải.

Tuy-nhiên ông nghe chiều thấy mình đã phí mất nhiều thời-giờ lắm rồi.

Trời đã tối mịt.

Đến chỗ đường nghẽn ông rẽ xe sang con đường đi tắt, đường với đất thật là thảm-hại: Hồ gỡ được bánh xe ra ngoài cái hố nay, nó đã lăn vào cái hố khác. Ông thét thằng chăn ngựa.

— Cứ cho kiệu liền, gặp đôi tiền thưởng nghe!

Đến một chỗ đường khấp-khểnh kia, thì cái đòn-ngang buộc ngựa gãy. Thằng bé nói:

— Thưa ngài gãy mất đòn-ngang rồi, tôi không biết làm thế nào mà đóng được ngựa lại bây-giờ. Lối này đi ban-đêm xấu quá. Âu là mời ngài quay trở lại về nghỉ ở *Tinques*, mai tinh-sương ra đi có thể tới *Arras* sớm được.

Ông bảo :

-- Mi không có mẩu thừng nào với một con dao ư?

-- Thưa có đây.

Ông bèn xuống chặt một cành cây làm cái đòn-ngang. Dịp đó lại chậm thêm mất hai-mươi phút nữa ; nhưng thay được đòn-ngang rồi, thì ông cho ngựa phi không kiệu nữa.

(Còn nữa)

Cuộc thi thơ

Của Hội-quản-Quỳnh sắp-đặt

MMMMXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không giáo sâu ia óc Lục Hồng,
Đạo Mạnh Tử thờ chật người quyết.
Cang tường Nam Việt vững non sông.
Khuê soi Nhị thấy phò mâu tía,
Đầu tổ Tây hồ đượm sắc trong.
Nùng Hạ-nao treo gương đạo đức.
Soi gương thêm rạng sử tiên rồng.

MMMMXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu mạo còn ghi bút hóa công,
Nùng Ninh Quy-nhơn non lẫn bóng,
Thù xuyên Nhị-thủy nước pha dòng.
Đạo nghiêng giới đất miền Đông-á,
Miếu vững sơn sông cõi Lạc-Hồng.
Trải mấy mưa Âu cùng gió Mỹ,
Mảnh gương Chu Lễ một màu trong.

Đức-liên Mai-dân-Liên
Học-sinh trường thành-trung Nam-định

MMMMXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo thống cao kiên miếu mấy trùng,
Lễ nhạc để vương nghiêm các phượng,
Cương thường kim cổ rạng sân rồng.
Sĩ-tương chấn đạc vang đòng Nhị,
Lý chân xây đàn rậy đình nông.
Mùng hội cơ thiên tiên hóa thánh.
Cõi hồng lồi đông khí xuân phong.

Nguyễn-văn-Sở
Làng Mạnh-tân Hải-dương

MMMMXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Miếu cổ người kim cổ biết không.
Cửa Khổng xây nên từ Lý-đế,
Nhà Hồng thêm rạng vẻ Hoa phong.
Cao nền trung hiếu bao nhiêu lớp
Vững cột cương thường trải mấy đông.
Còn có trời Nam còn có miếu,
Nhị Nùng còn lắm vẻ cao trong.

Đặng-Chu
Làng Phú-điền Hà-đông

MMMMXLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nền cũ ai người tưởng nhớ không.
Đạo giáo sáng tỏ vầng nhật nguyệt.
Cang tường cao rợp cõi tây đông.
Biết bao tâm tốt kia sông Nhị,
Vốn sẵn hun thiêng nọ núi Nùng.
Dâu bể tha hồ thay đổi cuộc.
Văn tơ như đá vững như đồng.

Lê-sư-Trinh
Làng Yên-khê Ninh-bình

(Còn nữa)

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Savanakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Scheponr ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giấy-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bán-tụ liệu xếp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Yên-lộ đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép : PHAMVANPHI.

Vinh, Đông hà, Yên-lộ, Thakhek hay là Napé 3012

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0 $ 20 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 20 một dòng, các ngài chỉ mất có 4, 5 hào mà cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua bán thứ gì, cứ xem ở lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 20 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, thì khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn báo, bản-quán xin tính rẻ đi một nửa tiền.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại 95, phố mới *Hanoi*, 5.742

Một miếng đất ngay cửa nhà điếm, ngót 500 thước vuông muốn bán ; hỏi tại M. Bùi-xuân-Tiên ; số 9 phố Neyret, *Hanoi*. 5.743

Muốn bán một khu đất đương làm nhà rỡ rang, muốn bán, giá hạ, cho trả tiền dần, hỏi tại bản quán. 5.744

Muốn bán một cái nhà số 85, phố hàng Cỏ (Gambetta). Hỏi ở đấy. 5.783

Muốn bán bốn cái nhà mới kiểu tây phố Phúc-đường, số 225, ở Vinh. Hỏi hỏi Quan-thị-Hiêu cũng ở số nhà ấy. 5.778

Muốn bán một cái nhà có gác ở phố Bắc-Ninh số 2, tỉnh Nam-định. Hỏi tại hiệu Xuân-sơn, 65, phố hàng Giấy, Hanoi. 5.798

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 4.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julieu Blanc, Hanoi. 5.804

Bán một cái nhà kiểu tây ở Hà-đông, rộng 8 thước tây, ở giữa phố buôn bán, xế cửa Tòa-Sứ. Hiện cho một nhà đại-thương hoa-kiều thuê. Ai muốn mua hỏi tại 29, phố hàng Bông-Đệm Hanoi, vào buổi tối. Định giá 5.500 $ 00. 5.814

Bán một cái nhà số 83, phố Paul-Bert (hàng Khay) hỏi tại số 138, phố Sinh-từ, Hanoi. 5.820

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Cho thuê một cái nhà ở đường Trường buổi, số 7. Hỏi tại bản-quán. 5.748

Xe ô-tô
(Automobiles)

Bán một cái xe Rolland Pilain 4 cyl. 10 c. v. như mới, hay là đổi lấy xe auto 5 c. v. hết cỡ kiểu xe gì mà còn tốt, đến tại nhà số 38, Henri d'Orléans để chàm-chước giá-cả. 5.817

Xe-ngựa
(Voitures hippomobiles)

Bán một cái xe ngựa (tonneau) cả ngựa và đồ ngựa hãy còn mới. Đến tại nhà số 38, Henri d'Orléans để chàm-chước giá-cả. 5.817

Xe-nhà
(Pousse-pousse)

Bán xe nhà mũi cánh-dán, hiệu Versaeuil đóng, bánh bơm, gọng đồng, chuông. Còn tốt, giá 85 $ 00. Hỏi ở 29, hàng Bông (trên gác). 5.793

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Bán Peugeot Grand-Luxe mũi cánh-dán. Còn tốt, giá 70 $ 00. Hỏi ở 29, hàng Bông (trên gác). 5.794

Muốn bán xe-đạp « Peugeot » còn mới nguyên -- Giá 40 $ 00 -- Hỏi tại M. Huấn, 61, Rue du Coton, Hanoi. 5.762

Đồ-đạc
(Mobiliers)

Muốn bán lại một giá-hàng mới đóng bằng gỗ tạp.(6 tả 3 quầy) chưa sơn, chưa kính, đóng rất chắc-chắn, rộng-rãi, kiểu đẹp, vốn làm hết 450 $ 00 nay xin tính rất hạ. Hỏi tại 119, phố hàng Bông. 5.807

Bán một cái *Optoscope* 45 x 107, objectif Tessar-Zeiss F: 4, 5, và nhiều đồ phụ tùng, giá rẻ. Hỏi M. Tam, 63, Bd. Francis Garnier Hanoi. 5.821

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại bản-quán. 5.760

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.808

Muốn mua :
(On achète :)

Muốn mua đồ xữ cổ, các hạng. Hỏi tại 97, hàng Cỏ (Gambetta) Hanoi. 5.753

Muốn tậu một con ngựa tây có thể đóng xe và cưỡi cũng được. Hỏi tại nhà-báo. 5.811

Muốn mua : từ gương đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại bản-quán. 5.819

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần dùng một người thợ-mộc thật khéo để đóng đồ vật. Lương cao. Hỏi tại số 61, hàng Bông Hanoi. 5.810

Cần dùng một người cai biết việc tìm-tang và cách-thức trồng cây, cấy lúa, nuôi súc-vật, vân vân, để coi đồn-điền. Phải có giấy chứng-nhận tốt. Hỏi tại M. Lê-nguyên-Úc, Sontay. 5.816

Trường học
(Ecoles)

Trung-bắc Học-hiệu có lớp dạy vụ nghỉ hè. 5.786

Leçons de Violon. Musique. Solfège. S'adresser 4, Bd. Gia-Long. 5.801

Leçons de Français, jusques et y compris la Rhétorique.

Leçons de Latin, Cours Préparatoire et 1re Année par Professeur Français qui se rend à Domicile. Ecrire : L. P. 126, Rue Duvillier. Prière donner adresse exacte. 5.795

Mất đồ hậu thưởng
(Perdus)

Chúng-tôi cho xe sách ra ga, người nhà vô-ý để rơi mất hai gói, trong có những thứ sau này :

10 cuốn *Lục-Mẫu-Đơn*.
30 bộ *Anh-hùng-náo*.
30 bộ *Tục Anh-hùng-náo*.
1 cuốn *Luận Quốc-Văn*.

Ai bắt được đem đến trả lại cho chúng tôi ở 29, phố hàng Bông-Đệm Hanoi, chúng-tôi xin kính biếu 15 $ 00. 5.815

Lặt vặt
(Divers)

Bi đựng gạo, mới và cũ, mua ở chính tại xưởng dệt rạ SPATE, 18, phố Đồng-khánh, Hanoi. 5.806

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.806

NHÀ BÀ-CHUỘNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotropine

3001 Giá 1$80 một hộp

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Sắp sửa diễn
Trận cười
« LƯỢNG CẢ BAO DONG »
(mới soạn xong)

Tối thứ hai 2 Août
diễn
QUAN-ÂM THỊ-KÍNH

Chèo cổ rất hay! Lúc Thị-Kính thành phật hiện lên ngồi trên tòa-sen trông rất rực-rỡ.

Tối thứ ba 3 Août
diễn
ANH-HÙNG VÔ VỊ

Sự-tích thật hay, vui trò đẹp cảnh từ đầu đến cuối. Có vai Công-tử mạnh-bạo sổ bếp ra trò không thể nhịn cười được.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu NAM-TÂN, bán sách, số 34, phố Bonnal, Haiphong bán giúp. 3043

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3003

Chè mới đã đến

Bản hiệu vừa mới nhận được các thứ chè liên-tâm và ô-long mới như sau này:

Chè Kim-thái liên-tâm ô-long
» *Kông-thái* » »
» *Tâm-nguyên* » »
Chè như-ý liên-tâm
» *Tam-hi* »
» *Ngũ-phúc* »
» *Long-thái* »
» *Kim-mậu* »
» *Minh-thái* »
» *Tân-thái* »

Những thứ chè này là rất tốt, cánh nhỏ và nước xanh, mà mầu hương lại đượm. Chỉ có bản-hiệu sang trước hơn cả, mà bán đã được nhiều ngài công-nhận cho là một thứ chè tốt. Vậy bản-hiệu xin mời các ngài chiếu-cố cho bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

KHẢ-THÁI *kinh cáo*
[illegible]

Thắt cổ. — Hồi 14 giờ rưỡi ngày 28 juillet tên Vũ-văn-Trung 20 tuổi, làm phu ở sở x'-măng, lấy dây thắt cổ treo lên cành cây ở chùa Mái-dao bên Hạ-lý để tự tận. Sở Cẩm được tin phái ngay người lại khám xét, hiện chưa rõ vì lẽ gì mà người khốn-nạn ấy phải quyên sinh như thế.

Khí giới lậu. — Quan thẩm-phán tòa án đã sức cho sở Mật-thám đi tróc nã tên Ali Cassin 20 tuổi và Sham Sam Sale cũng làm nghề đốt lửa ở tàu Commandant Dorise can vào việc buôn khí giới lậu (súng và đạn).

Việc vặt sở Cẩm. — Một người Tây có đơn thưa Đỗ-văn-Hùng coi cầu xe hỏa và Ng-thị-Lương 55 tuổi ở trong ngõ phố Bonnal đồng mưu ăn cắp một con chó đem về nuôi.

Ng-thị Nam 27 tuổi, buôn bán ở số nhà 184 phố Đầu-cầu có đơn thưa đứa ở gái tên là Trần-thị Xuân bồi tín 3p.65, ăn cắp một chiếc quần đáng giá 1p. và 50 đồng bạc.

Ng-văn-Lan 33 tuổi, làm nghề chở thuyền ở Ngô-dương thuộc tỉnh Kiến-an có đơn thưa tên Phạm tiến-Lộc 24 tuổi lính khố đỏ và năm tên lính nữa không biết tên đã đánh bị thương và lấy mất một chiếc thẻ sưu và 1 p. 20.

Ăn cắp sợi. — Trần-thị-Sinh 20 tuổi làm nghề dệt vải ở làng Phúc-lộc tỉnh Kiến-an và Ng-thị-Ba tức Ba-Gột 50 tuổi bán hàng vải ở Đông-khê cũng bị thưa ăn cắp và chứa chấp 33 con sợi là của mất cắp.

Lấy nhiều móa thế? — Sil phu Tchi tức Sam-sinh 65 tuổi làm nghề chở đò ở ngay thuyền số 229 H. đậu ở cửa Cấm bị thưa ăn cắp 13 cân sợi và 73 cân thuốc bào trị giá tất cả tới 60 p. thì đã phải bắt tống giam để hậu xét.

Đâu mà lắm súng lục thế? — Vừa rồi người ta cho lặn xuống sông chỗ chiếc tàu *Commandant Dorise* đậu, mò được 9 khẩu súng lục, kiểu *Browning*, và hơn hai trăm viên đạn.

Người ta đoán chắc số súng đạn ấy là của bọn hai người Ả-rập bị bắt được bán súng lậu cho nhà ở phố Metz đã đăng báo trước, khi hai người Ả-rập đã bị bắt, thì kẻ đồng đảng ở tàu sợ lộ việc, liền vứt cả số súng đạn lậu chưa bán được đó xuống sông.

Hay lại mẹ mìn chăng? — Một đứa bé con gái, tên là Giao, 11 tuổi không biết đi đâu mất tự mấy hôm nay. Người ta nghi không coi thì con bé ấy lại bị mẹ mìn dỗ đi mất.

Ô-tô đụng xe ngựa. — Ngày 30 juillet vừa rồi, hồi gần 4 giờ, chiếc ô-tô số T. 2917 do *chauffeur* là Lê-văn-Việt tức Nghiêm vặn máy, đi đến ngã ba phố Paul Bert d'Endhal Clémenceau, thì đụng phải chiếc xe ngựa của M Nguyễn-văn-Cu ở Thượng lung. Một con ngựa bị trọng thương.

Đôi bên đã điều đình với nhau ổn thỏa.

NAM-ĐỊNH

Thầy giáo tiêu liều. — Vừa rồi có một thầy giáo dạy một trường tư kia, tiêu của trường mất một số tiền là 50 đồng, rồi không thấy đâu nữa. Hiện người quản-đốc trường ấy đương đi tìm.

HÀ ĐÔNG

Việc hộ đê — Vì vỡ đê các nơi khác, nước sông rút nhiều, nên các phận đê về Hà-đông đều nhẹ bớt sự lo âu.

Đê Hát-giang về mạn Hoài-đức, Thanh-oai thì thật vô ngại. Vì về bên hữu ngạn đã sẵn có cái chỗ vỡ Lan-điền ngày trước, nước sông do đấy mà rút về các mạn đồng chiêm đỡ đi nhiều.

Duy có đê Thanh-trì hơi ngại (xem mục « Tin-nước » ở Hà-nội), nhưng nhờ có quan dân hết sức giữ gìn tự trước tới rầy, và nước lại xuống mạnh, thì may không việc gì. Nông dân cũng vững dạ mà đương cày cấy vụ rè này riết lắm.

Không phải chứng tả. — V. trong cữ tháng vừa qua, tại làng Yên-phúc bên kia bến đò Mai-lĩnh, phải giám bảy người chết luôn trong mấy hôm. Có kẻ không biết phao đồn đi rằng ở đây có chứng dịch tả; nhiều người qua đó có ý ngại-ngùng. Nhưng xét ra những người chết đó đều vì chứng thương-hàn, sốt mà chết, chứ không phải bệnh tả.

Lại một bọn côn đồ nữa chăng? — Hôm qua chủ nhật 1er août, một bọn chúng tôi bốn người rủ nhau về chơi nhà một ông anh em bạn ở làng Mọc-Quan-nhân, mãi đến hơn mười giờ tối mới đi bộ ra tới ngã tư Sở thì gặp hai cái xe cao su hàng (một cái xe nội, một cái xe ngoại), chúng tôi mà cả hai bảo lên phố, mà cái nào ưng kéo thì chỉ đi một cái thôi, vì một ông trong bốn chúng tôi đã có xe nhà theo sau đó; mà-cả xong, thằng xe nội ưng kéo chúng tôi lên phố để về một thể, mà ý thằng xe ngoại còn đang bất ưng chúng tôi lấy ba hào, nó thấy thằng xe nội đi vậy, đem lòng tức tối chửi thằng xe nội và thò tay xe vào cái thùng xe nội cho hư hỏng, rồi ném bịch xe nó xuống, liền tay vào vạt áo lấy kim ra chọc vào bánh cái xe nội, thì một ông trong bốn chúng tôi trông thấy thế lấy lẽ phải mà đẩy thằng xe ngoại ra mà bảo rằng: mày không bằng lòng kéo thì thôi, sao mày lại chọc kim vào bánh xe của nó thế, thì liền đó có một bọn bốn, năm đứa ý chừng cũng là bọn cu-ly xe ngoại hay là bọn côn đồ nhâu nhâu ra, sừng sộ với chúng tôi một cách dữ tợn (có phần hơn những giống thú rừng): thằng thì nói: sao anh lại được đánh cu-ly tôi vân vân; thằng thì nói: anh thử xem bánh xe đã việc gì chưa, vân vân; thằng thì phanh ngực ra rồi ghé mặt xuống đèn xe mà bảo chúng tôi nhớ lấy mặt chúng rồi muốn làm gì chúng thì làm, chúng cũng không sợ, tệ nhất là thằng này nó càng thấy chúng tôi nín, nó càng lên cung mạnh bè, nó ăn nói rõ ra một cách hùng hổ, nó nói nó không cần gì pháp luật, và nó chẳng nể gì ai nữa, bất cứ ai về tới đó cần phải biết bè đảng oai quyền chúng nó, không thì nó nuốt sống, nó chẳng sợ chi ai cả. Ấy là vì chúng nó thấy chúng tôi toàn là người tử tế cả, mà nó còn xử thế, giả thử chúng tôi là người ngà ngờ quê kệch, hay là đối đáp lại với chúng nó thì chưa biết tối hôm qua chúng nó xử đến thế nào. Hỡi ôi lúc bấy giờ những người ở gần đó có kéo ra xem, nhưng họ cũng biết là chúng tôi không ai muốn dây với quân tiểu nhân thì họ chỉ can chúng tôi thôi đi là hơn.

Vậy cứ xem như câu chuyện nhỏ nhặt này, mà đối với chúng tôi chúng còn gây to ra như thế, thì đủ biết rằng vùng nào mà có những bọn như lũ chúng nó, thì hành-khách và dân vùng ấy chắc lấy làm khó chịu lắm thì phải, và bọn này chẳng biết có phải cũng là một bọn côn-đồ vẫn tụ họp nhau ở từ ngã tư Sở đến Thanh xuân để hành-hung và bóc lột những hành khách qua lại vùng đó, mà quí quán vừa đăng báo được ba bốn hôm nay để mách quan sở tại, hay bọn này là bọn khác thì ra một vùng này lại mới nảy ra những mấy bọn côn đồ như thế, chắc sau này sẽ có xảy ra lắm chuyện nữa. Vậy ước ao rằng quan sở tại nên kíp cho rình mà trừ tiệt những lũ ngỗ nghịch này đi, nhất là cho hành khách và cho dân về vùng này được nhờ.

Bốn người hành khách lại cáo

THUẬN THÀNH (Bắc-ninh)

Bệnh dịch tả. — Nói đến cái bệnh ghê gớm ấy ai chẳng rùng mình kinh sợ! Thế mà nghe đâu ở làng Thiên-cách phủ lị Thuận thành độ ngàn thước tây đã thấy nhộn nhạo. Vậy các làng xung quanh nên giữ gìn cẩn thận lắm mới được. Mong rằng quan bản-hạt nên dẫn dụ phép vệ-sinh cho bương gia trưởng làng ấy để chỉ khuyên bảo dân đàn em biết cách mà phòng bị.

Nạn xe đạp. — Hồi 6 giờ chiều ngày 27 Juillet một người cai cơ cưỡi xe đạp đi việc quan qua phố phủ Thuận-thành, hấp tấp thế nào đụng phải một đứa bé máu ở trán chảy ra lênh láng trông rất thảm thương! Ấy cũng chỉ vì trẻ con nhà quê thường cứ chơi lêu lổng trên đường cái, nên mới xảy ra cái nạn ấy. Xe đạp đã vậy, ô-tô thì có nguy hiểm không? Vậy mong rằng các người nhà quê có con trẻ nên răn bảo chúng nó và những người đi xe cũng phải nên lưu tâm cẩn thận mới được.

Ng-thụy-Diễm lại cáo

ĐỒ-SƠN

Sao chạy nhanh quá thế. — Sở Sen-đầm đã làm biên-bản phạt chiếc ô-tô số T. 2742 trên có người tây ngồi và người *chauffeur* ta cầm máy đêm vừa rồi ở Haiphong chạy ra Hòn-dấu, cho xe chạy nhanh quá.

YÊN-BÁI

Má hồng mệnh bạc. — Vừa rồi mới xảy ra một tấn bi kịch là một cô thiếu nữ, xuân xanh chừng đôi chín, buôn bán ở phố Y. H, không rõ duyên cớ làm sao, lúc 12 giờ trưa hôm 29 tây vừa rồi, cô vào buồng, đóng cửa lại, mượn thuốc phiện với giấm thanh để toan đường quyên sinh. Người nhà lâu không thấy cô, vào buồng xem thì than ôi! cô đã sắp từ biệt cõi trần.

Vội đem cô vào nhà thương chữa thì đã nôn ra được hết, tưởng không sao gì. Nhưng vì cô uống nhiều quá, thuốc đã ngấm rồi nên 7 giờ rưỡi sáng hôm sau, cô đã vội về nơi chín suối. Cái lẽ tại sao mà quyên sinh thì chưa được rõ. Hay vì cô tủi phận hờn duyên chăng? Hay vì cô không được như ý điều gì chăng? Hay vì cô chán nản cuộc đời đến nỗi cô phải cam nát thân bồ liễu? Kẻ nói ra, người nói vào, không thể quyết đoán được. Thương thay!

Than ôi, cũng một kiếp người
Đời hồng-nhan cũng là đời bỏ đi!

Ngọc Tuấy

Một điều có hại cho công chúng. — Phố Ngòi-hóp thuộc huyện Trấn-yên là một nơi các người ở trung-châu đi cư lên để làm ăn, như san tràng và buôn bán; tuy là một nơi tứ chánh quần cư, nhưng cũng có người đứng dẫn xếp đặt thành một dân phố có nề nếp, coi có vẻ sầm uất, song phải chịu một điều rất thiệt hại mà dân bèn thế yếu không làm sao mà giải tỏ được.

Số là ở đó có một cái đồn điền nhiều bò lắm, cứ hàng ngày đuổi đi chăn từng đàn qua phố, mà cái giống bò đàn thì hỗn lắm, chạy bên [illegible] xọ bên kia, ngày mưa thì làm [illegible] lội đường sá, ngày nắng thì làm đất cát bẩn cả vào các nhà hai bên phố, tệ nhất là cái mùi hôi hám bay ra khó chịu quá. Ở đây là một nơi lam sơn chướng khí mà lại thêm được cả mùi ấy vào, xem chừng số người ốm cũng không ít. Mỗi lúc đàn bò qua lại, mỗi nhà phải có vài người cầm sào gậy để ngăn cản cho nó khỏi chạy vào nhà, chẳng khác gì chống giữ một bọn giặc cướp. Một hôm ký giả được mục kích một nhà ở đầu phố, vợ chồng đi làm ăn vắng, chỉ có đứa bé con ở trong nhà, đàn bò ấy tràn vào làm gãy cả cột, tung cả vách, không có vài người đến cứu thì đứa bé kia còn gì là tính mệnh nữa!

Hỏi ra mới biết, vì sự cực khổ ấy mà dân phố mấy năm trước đã kêu quan Công-sứ, thì ngài đã bắt dân đánh một con đường ở sau phố cho đàn bò ấy đi, kể dân cũng tốn hại lắm: như dọn mồ mả, khai cống rãnh v... v... Như thế đã tưởng phố thoát khỏi cái tai ác ấy rồi, ngờ đâu đến đầu năm nay lại thấy cho bò lại đi vào trong phố.

Nghe đâu dân phố chỉ ta thán thầm vụng với nhau, chẳng ai dám nói ra vì sợ.....

Mong mấy lời này đến tai quan Công-sứ, ngài soi xét đến nơi bang cùng ngõ hẻm cho dân đen được nhờ.

L. lại cáo

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Một sự gớm ghê. — Bệnh phong xưa nay là một bệnh truyền nhiễm gớm ghê ai lại không biết từ khi sở y-tế đặt ra một bệnh-viện riêng ở trong núi Phú bài (Thừa-thiên) đến giờ, càng ngày càng sưu tầm những người mắc chứng độc ác ấy giấu giếm ở các nơi đem về điều trị riêng một chỗ, thì trong chợ búa, xóm làng đã đỡ bớt được một nỗi ghê gớm hơn trước nhiều lắm rồi; nhưng mà tưởng số người mắc bệnh còn ẩn lậu cũng chưa dễ tìm hết được. Bởi thế mới đây lại tìm thấy hai người, hiện bây giờ người ta đã phát thuốc thang cho chúng điều trị, và nếu trong độ một vài tuần, hễ bệnh không tuyệt-giảm thì phải đem ra Phú-bài.

Tuy vậy mà còn nghe người ta nói một sự rất gớm ghê nữa, là có một người hủi, nhà giàu lại làm nghề đồ-tể thường hay làm thịt bò tái, hễ thui bò rồi đương còn nóng thì hắn mổ bụng bò chui vào nằm xông một hồi lâu; mỗi khi hắn làm như vậy thì cho là thân thể nhẹ nhàng dễ chịu lắm. Rồi thịt bò ấy lại đem đi chợ bán như thường, ai biết đâu mà phòng giữ.

Mà người hủi này mắc bệnh nặng lắm, may nhờ có nhà giàu nên giấu được kỹ lưỡng lắm. Ước ao rằng sở y-tế kíp nên phái người đi khám xét, mà cấm ngăn sự cần đó ấy đi, thì thực là hạnh phúc lắm vậy.

S. Đ. lại cáo

Bị cọp cắn. — Trưa hôm 26 Juillet trên làng Túy-loan có chở xuống bệnh-viện một đứa bé độ mười hai tuổi, và hai người đàn ông, đều bị cọp cắn phải trọng thương.

Nghe nói nguyên vì đứa bé ấy ra bãn đi tiêu, có con chó chạy theo, khi nó đương ngồi, chợt nhìn xuống dưới hố, thấy một con vật gì vàng vàng nằm đó; nó ngỡ là chồn cáo, định lại gọi cha xuống bắt. Lúc bấy giờ con chó cũng trông thấy, liền lên tiếng sủa, và chạy rượt xuống; chẳng ngờ con vật ấy là chú cọp con, mà lại có cả cọp mẹ nấp trong bụi nữa. Cọp mẹ thấy chó đuổi con liền nhảy ra, chộp lấy đứa bé mà đánh xé rách một bên hông, lòi cả ruột, và gãy hai cái xương sườn; đứa bé kêu la dữ dội, chú nó nghe tiếng chạy ra, trong tay chỉ cầm có chiếc gậy nhỏ, đánh cọp được vài gậy cũng bị cọp chộp vật xuống đất, lết đi mà ngồi. Người anh là cha đứa bé ở nhà nghe la xách gậy chạy đến, nhờ có biết ít võ nghệ, xông vào đánh cọp được mấy gậy đau lắm, cọp liền bỏ người em mà chống cự với người anh; người em tuy bị đau mà cũng cố gắng dậy, nhặt lấy gậy hiệp lực với anh, đánh riết một hồi, cọp túng thế phải luôn chạy mất.

Hai anh em tuy đánh đuổi được cọp, nhưng cũng bị cọp cào xé rách nát cả tay chân mình mẩy; ngay khi đó làng xóm đổ đến, chở cả ba vào nhà thương. Hiện còn đương điều trị, chưa biết có qua khỏi hay không. Hai người này can-đảm lắm, bị trọng thương như thế mà khi người ta chở đi còn quay đầu dặn với lại người làng phải tìm bắt cho được con cọp, không thì đợi khi hai người lành mạnh trở về sẽ cố bắt cho được mới thôi.

Cách hôm sau lại có tin đứa bé bị đau đớn quá đã phải bỏ mình. Đáng thương thay.

VỆ-SINH BÁO

Direction: 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 96

VỆ-SINH BÁO là một cơ-quan truyền-bá Vệ-sinh và Y học Thái-tây, có bác-sỹ tây và y-sỹ Việt-Nam giúp việc;
VỆ-SINH BÁO bàn về mọi cách phòng bệnh và trị bệnh ai cũng nên biết;
VỆ-SINH BÁO chỉ dẫn mọi cách bảo dưỡng thân-thể cho được tráng-kiện tràng sinh;
VỆ-SINH BÁO xem vừa vui vừa bổ-ích, lại vừa có lợi: nhiều khi các nhà quảng-cáo có biếu độc-giả những vé trừ hoa-hồng để mua thuốc tây, mua hàng được giảm giá.
VỆ-SINH BÁO đang khuếch-trương cho thật lớn, hiện nay mỗi tháng in ra một vạn ba nghìn tờ, nay mai xuất bản một tháng hai kỳ hoặc mỗi tuần lễ một kỳ.
VỆ-SINH BÁO CÒN BIẾU KHÔNG MỘT NĂM NỮA.
Vậy ngài nào muốn nhận được VỆ-SINH BÁO *không phải mất tiền* thì xin cứ biên quý-tính phương-danh và trụ-sở gửi đến bản quán số 59 Rue Paul-Bert Hanoi thì sẽ nhận được báo biếu không trong một năm. 3002

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 2 Août 1926
CON ƠI MẸ PHẢI LẤY CHỒNG

Thương con mẹ phải lấy chồng,
Nào ai đã tỏ tấm lòng này cho,
Lòng người dễ thước lường đo,
Của kia đã mất giời cho lại còn.

Tối thứ ba 3 Août 1926
THỔ-ĐỊA NUÔI CON

Oan người chết ngất tày non,
Nên ông địa phải nuôi con cho người,
Éo le chi mấy cuộc đời
Kẻ phô bạc ác người thời hiền vinh,
3006

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Giường Hồng-Kông bằng sắt và bằng đồng. Kiểu mới thực nhã và thực bền. Màn mạng-cầu. Chăn, nệm, gối nhồi bông gạo và cỏ Algérie. Các đồ dùng trong phòng ngủ: gương soi, chậu, vân vân....
Sơn lại giường. Chữa lò-xo giường. Lò-xo ruột-gà để làm đệm auto, ghế, đệm xe.
Xin gửi thơ lấy tờ khai-giá có các kiểu giường tại hiệu:
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, RUE DU CHANVRE, HANOI
3.058

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.
Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.
Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.
3013 HẬU-THỊNH kính cáo.

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho « Từ-Ngọc-Liên tiểu nhi chỉ khái được thủy » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và dễ uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đờm và tống được các chất độc ở trong phổi ra, dầu ho gió, ho đờm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại dầu ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người đã từng qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0$25, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn biết ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, [illegible] Rue Principale à Đáp-cầu 3022

RHOMNOL

Của các nhà Laboratoire Leprince, là một thứ thuốc bổ rất mạnh, cho những người ốt lao-động quá mà sup-nhược, và những người nhọc-mệt trí-não, mệt thần-kinh, rất linh nghiệm.

Thuốc viên : Mỗi ngày 1 hay 6 viên.

Tại tất cả các nhà Bào-chế có Bán-lẻ đều có bán.

3000

CÁC BÀ CÁC CÔ!

Có nhuộm vải hàng lụa nữ THÌ NHỜ KHÔNG CÓ MÓN-VỊ NÀO tốt hay bằng thuốc hiệu

"LA MAURESQUE"

Cả bán ở Hanoi !

Tại tiệm thuốc ông LAFON và LACAZE và cùng các nhà bào thuốc-vị.

Muốn có thuốc tốt biết, gửi thư cho bà Vve C. FERCOQ & ASNIÈRES (Seine) France hỏi, gửi không.

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ-gìn khỏi hư-hỏng và mất

3050

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ăng mấy dọ.

Giá tiền 0$90 3001

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mạn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

Thí nghiệm viên

26, Phố hàng Buồm, Hanoi

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý có cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3023

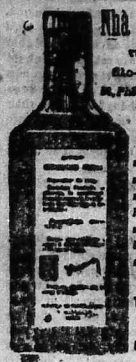
Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

TRÉPARSOL

Thuốc này các thầy-thuốc đều dùng. Ở các nhà-thương Đông-dương đã thí-nghiệm. Là một thứ thuốc tốt, rất công-hiệu, để thay thuốc tiêm (914).

Để trị bệnh-lị.
Bệnh giang-mai.
Bệnh sốt-rét ngã-nước.
Ống lớn 30 viên. Ống nhỏ 15 viên.

Ở các nhà Bào-chế có sách đến bảo mọi việc về cách dùng. 3051

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU

BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sữa. Trị bệnh mất mắn, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra rét phải, làm cho hay ho nội.

Ấy là :

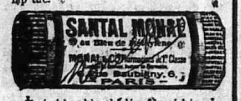
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÔ 1$40

3056

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là : Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm-mạp? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal Monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal Monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn-cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lần vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ SỐT

THUỐC NƯỚC KÍNH

TONIQUE ANTIGLAIREUX

Lại có một thứ

THUỐC HOÀN KÍNH

Antiglaireux en pilules

Thuốc chữa bệnh rất rẻ mà rất thần-hiệu. Chỉ uống một lọ cũng có thể khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả.

3009

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3081

RƯỢU GENTIANE SUZE

CHÊ BẰNG SÂM

Uống bổ và mát

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Dà các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh gầy, bệnh ỷ thực, đàn bà

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3028

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dọc dày, đau dọc dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

3029

MỚI XUẤT BẢN :

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20

Bán lại bảo-quản có cần hàng nhiều

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$30

ĐỘC-QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

3033

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỆNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đều đều công biết không ai thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét lâm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay có thể giam ai không cần uống được.

Ai ai đang có công dụng, nhưng là ngại bị bịnh vặn công dân bổ hay là cay-nghi. Chính đó trị bịnh sau này: bịnh ho hay là sổ-mũi, nhuyễn suy, bổ sức tại sao bị ăn làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, hễ nổi mẩn thì ngứa, rét hàn cơn trời lồng, trẻ trở trong tỉ vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang-ốn uống đến bổ bổ khi lúc xanh xao, chàng nhớ mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trở hồi mà thôi còn lại mấy sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chẳng ta giám kêu thuốc đó rằng: Nước ngọt thạch nẫu thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời lẽ ngữ của người. Thuốc không thể thuốc gì bịnh hay hơn bổi thấy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng cả vạn giấy, chứng về thư cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khắc nông lòng ta.

Bởi tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE nhỏi uống từ một ly tới ba ly ăn bữa theo chai rượu trong một ngày trong khi bữa ăn. Các muốn trị bịnh nội thì nội một thức đừng bổ uống mỗi ly, uống 3 ly ngày có thì 3 giờ mỗi, thì ly ly nhứt uống trước cả bữa ăn.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không phu nước mà khi trên uống mực thì phu nước vô mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bào thuốc hạng nhứt tại Paris

3045

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TẠI GIAN HÀNG BÁN CÁC VỊ ĂN THỨC UỐNG

Alcool de Menthe « RIQLÈS ».	Một lọ :	0$55
Rượu Amer PICON.	Một chai :	1$30
Rượu PERNOD Export, Anis supérieur.	Một chai :	1$35
Rượu Byrrh « VIOLET ».	Một chai :	0$90
Rượu Cognac « OTARD DUPUY » 3 étoiles	Một chai :	1$90
Rượu Jus de raisin frais « MOILLARD ».	Một chai :	0$50
Rượu Bénédictine D. O. M.	Một chai :	1$90
Rượu Chartreuse jaune « GARNIER ».	Một chai :	2$25
Rượu Cordial Médoc « JOURDE ». . .	Một chai :	1$90
Rượu Mandarin, apéritif aux Mandarines.	Một chai :	1$20
Rượu Guignolet « FOURNIER ». . . .	Một chai :	1$10
Rượu Cidre « PERRIER ».	Một chai :	0$70
Rượu Cassis « LEJAY LAGOUTTE ». .	Một chai :	1$10
Rượu Gentiane « SUZE ».	Một chai :	1$00

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm đề dần bà ở cữ* . . . . . Một lítre : 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* Một chai : 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* Một chai : 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . Một chai : 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . Một chai : 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3060